

NAŠ GLAS

Št. 1

Leto XIV

14. 1. 1993

Poštnina plačana pri pošti Krško

- Razpis posojil za nova delovna mesta, str. 3
- Usoda brežiške Adrie, str. 5
- R. Norman: Slovenija mora imeti tovarno celuloze, str. 7
- Prodaja elektrike ponovem, str. 7
- Plošča in kasetna Pihalnega orkestra Videm, str. 9
- Avtobusni prevozi v Posavju, str. 10
- Zakon proti tobaku, str. 11

Počitnice so pred vrati

Bližajo se dnevi, ki jih ima večina šolskih otrok izmed vsega pouka najraje: počitnice (25.- 29. januarja). Za nekatere je to čas veselja, sprostitve, priložnost, da si vzamejo dopust in se posvetijo družini. Drugim predstavljajo ti dnevi predvsem dodatno skrb, kaj bi z otroki v času, ko so sami v službi.

Šoloobvezni otroci bodo otroci samo še nekaj let, potem bodo odrasli, postali najstniki in se oklepali samo svoje družbe, ko bodo dovolj zrasti, si bodo pa itak družbo izbirali mimo nas. Zato si le nekako skušajmo vzeti zanje čas sedaj, ko nas potrebujejo, četudi le za popoldanski sprehod v naravo, ven iz naših usmrjenih mest, za enodnevni izlet v Ljubljano, v lutkovno gledališče, za ogled filma v "pravem kinu", ali pa za potep po mestu kar tako, za klepet...

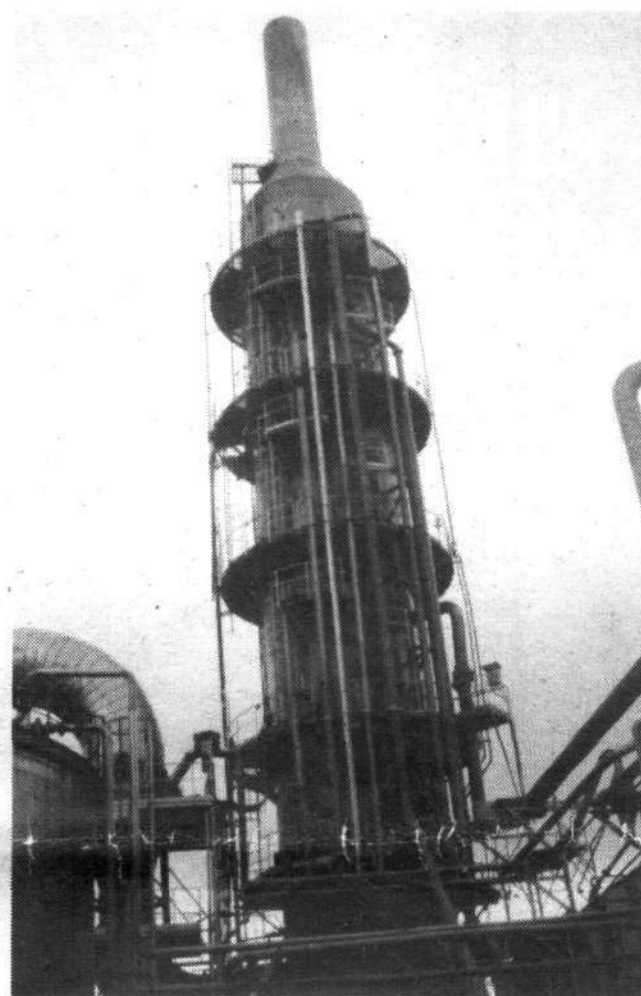
Če pa ne bo šlo drugače, se obrnite na "svojo" šolo. V krški Osnovni šoli Jurija Dalmatina so nam zatrčili, da bodo med počitnicami za otroke organizirali varstvo, da si bodo tam lahko naročili tudi kosilo, odprt bo bazen, smučarski klub pripravlja tečaj za otroke, morda bo tudi kak plesni tečaj in morda bo tudi sneg! (Foto: Črt Čargo)

D 848

V Vidmu so ponovno zagnali proizvodnjo celuloze

"Obveščamo vas, da je po daljšem zastoju v obratu Celuloza (med 21. 12. '92. in 10. 1. '93.) prišlo do sklepa, da bosta oba lastnika zagotovila potrebna sredstva za ponovni zagon proizvodnje, ki bo predvidoma v ponedeljek, 11. januarja 1993."

To sporočilo nas je v torek, 12. januarja, privabilo v Videm, kjer smo hoteli le posneti nekaj fotografij o pripravi "posadke" in dobiti kako izjavo. Tiste izjave so potem nekako narastle in sedaj jih lahko preberete v Našem glasu.

Skupščina občine Krško

Zasedanje je bilo

Vsi zbori SO Krško so se 7. januarja sestali v zadostnem številu in so večino časa na zasedanju posvetili javni porabi oziroma proračunu. Sprejeli so osnutek odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov, določili, da bo član Sveta posavskih občin odslej tudi poslanec državnega sveta, in sklenili, da bodo čez dvanajst dni poskušali izvoliti novega mandatarja izvršnega sveta, ki bi zamenjal inž. Černeliča, ki mu je funkcija predsednika IS ugasnila zaradi izvolitve v državni svet.

Po rebalansu, ki ga je skupščina pretekli teden sprejela, znaša lanskoletni občinski proračun 1,6 milijarde tolarjev. Toliko dopuščajo možni proračunski prihodki, ki pa še niso v celoti pokriti; občina mora od države izterjati še okoli 40 milijonov tolarjev, ki ji po pravilih še pripadajo za ti. izravnavo, in potem bo mogoče izplačati zaostanke tistim porabnikom, ki so bili prej prikrajšani. Končni proračun je za 41,3 % večji od planiranega za leto 1992, ki je bil oblikovan po lanskih januarjskih cenah in se je zato že sredi leta pokazalo, da bo prekratek. Skupščina je rebalans sprejela tak, kakršnega je predlagal izvršni svet; predlogi Pplone Urek, naj se z rebalansom popravi strukturno neskladje, ki je v škodo družbenim dejavnostim, ter Jožeta Stibriča in Staneta Zorka, naj se poveča delež za šport na 1 %, v skupščini niso bili sprejeti oziroma se predlagatelji niso (pravočasno)

odločili za vložitev amandmajev. Zato bodo dosedanja razmerja ostala v veljavi tudi v prvih treh mesecih letošnjega leta, ko se bo javna poraba financirala po odloku o začasnem financiranju, ki so ga v skupščini sprejeli istega dne.

Začela se je tudi razprava o programu del v ti. javnem sektorju in o spremljajočem proračunu za leto 1993. Oboje so delegati obravnavali kot delovno gradivo, kar pomeni, da bosta na skupščinskih klopeh vsaj še dvakrat in so pripombe še možne. Polona Urek je znova opozorila na strukturno neskladje v proračunu, ki družbenim dejavnostim prinaša preko 40 milijonov planiranega primanjkljaja. Drugo prikrajšano ožje področje je po oceni delegatov znova šport, zato so se zavzeli (Zorko, Stibrič), da se temu področju nameni 1,3 % proračuna, kolikor menda znaša slovensko povprečje, in da se pri tem ne pozabi

F.R.

Legalizacija mejnega prehoda Obrežje

Izvršni svet SO Brežice se je na svoji zadnji seji lotil tudi postopka legalizacije mednarodnega mejnega prehoda Obrežje, ki ima sedaj še vedno status črne gradnje. Dokumente (osnutek lokacijskega načrta) za to so pripravili v krškem Savaprojektu, po njih pa bodo uredili ploščad za tovorni promet tako, da bo imela objekte za policijsko posadko, carinsko službo, za fitopatološko in veterinarsko službo, sanitarni vozil s čistilno napravo, s pitno vodo, napeljavno iz vrtnice pod Mokricami, parkirišče za vozila zaposlenih, uredili bodo električno napeljavno in telefonijo... Nekaj problemov bo nastalo okrog ureditve odtoka iz čistilne naprave, ki zbira tudi meteorne vode s parkirišča ploščadi za tovorni promet, kjer so tudi lovili odpadnih olj. S Hrvati se ne morejo dogovoriti, ali naj bi ta odtok napeljali v Breganico ali pa v Savo. Razgrnitev načrtov in javna razprava o njih bo trajala mesec dni, dokumenti bodo na ogled na Zavodu za prostorsko načrtovanje občine Brežice in v krajevni skupnosti Jesenice na Dolenjskem.

Republika Slovenija
Ministrstvo za finance
Ljubljana
Številka: 416-1/93

Republiška uprava za javne prihodke
Ljubljana

Zadeva: stališče do sklepa Izvršnega sveta SO Krško o odpisu zamudnih obresti davčnim zavezancem

V zvezi s posredovanjem sklepom IS SO Krško o odpisu zamudnih obresti davčnim zavezancem, ki ga je sprejel Izvršni svet na seji 18. 12. '92, vam pošiljamo naslednje stališče:

Z Zakonom o dohodnini (Ur. l. RS, št. 48/90 in 43/91) je določeno, da se od nepravočasno plačanih davkov plačujejo zamudne obresti. Zamudne obresti se obračunavajo v skladu z Zakonom o obrestni meri za zamudne obresti (Ur. l. RS, št. 14/93).

Izvršni svet skupščine občine je v skladu s 114. členom Zakona o dohodnini pooblaščen, da lahko na obrazložen predlog davčnega organa odloči, da se zavezancu davčni dolg lahko deloma odpiše, če bi se z izterjavo spravilo v nevarnost nujno preživljanje zavezanca in njegovih družinskih članov. To pomeni, da izvršni svet skupščine občine lahko odloča le o predlogih za delni ali celotni odpis davčnega dolga vsakega davčnega zavezanca posebej, nikakor pa ni pooblaščen za odpis na način, kot je predviden z navedenim sklepom. Davčni organ pri obrazložitvi predloga odpisa upošteva vse potrebne elemente, ki vplivajo na to, da bi se z izterjavo spravilo v nevarnost preživljanje zavezanca ali njegove družine. Med temi elementi so prav gotovo tudi tisti, ki so navedeni v omenjenem sklepu.

Iz navedenih razlogov je bil navedeni sklep izvršnega sveta SO Krško sprejet v nasprotju z veljavnimi predpisi in zato ne more biti akt, na podlagi katerega bi lahko davčni organ izvršil odpis obračunanih zamudnih obresti.

Mitja Gaspari
minister

(Sklep IS SO Krško o odpisu zamudnih obresti je bil objavljen v decemberski številki Našega glasa na str. 14.)

arhitektura
svetovanje
oprema

FINK design

Mirjana Fink dipl. ing. arh.

CKŽ 23. 68270 KRŠKO tel.-fax. 0608 22-260 stanovanje tel. 0608 33-073

na športna društva v odročnih krajih (F. Lekše). Drugi konkretni predlogi za vključitev v program oz. proračun: vodni zbirnik na Libni, črpališče in vodovod Brestanica-Senovo, realen delež za gasilstvo, sofinanciranje Posavskega centra za permanentno izobraževanje in kulturnega doma na Senovem, popravek neenakomernega financiranja krajevnih skupnosti v letu 1992, priporočilo, naj skupščina še za naprej pokaže naklonjenost do potreb srednje šole, saj je bila dosedanja pomoč dobro naložena.

Ob vstopu v Valvasorjevo leto, v katerem čaka krško občino prava zaključne proslave ob obletnici smrti tega slovenskega polihistorja in domoljuba, do nje pa naj bi obnovili hišo, ki je bila njegovo zadnje bivališče, je bil na četrtkovem zasedanju sprejet osnutek Odloka o razglasitvi Valvasorjevega kompleksa (Valvasorjeve, Jarnovičeve in Kaplanove hiše), cerkve sv. Duha (galerije) in ž. cerkve sv. Janeza Evangelista za kulturne spomenike. Odlok, ko bo sprejet, bo

osnova za pridobitev republiškega denarja za obnovo teh spomenikov in za izdelavo dokumentacije za izvedbo del. Ker pa so za varovane objekte predvidene precejšnje omejitve pri posegih v prostor in rabi objektov v njem, bo osnutek odloka en mesec v javni razpravi, da bodo nanj lahko dali pripombe tudi občani. Delegati so odlok podprli, investicijam take vrste pa niso vsi najbolj naklonjeni, "dokler ne bodo rešena osnovna življenjska vprašanja v krajevnih skupnostih" (F. Lapuh).

Volitve novega Upravnega odbora Sklada stavbnih zemljišč (prejšnjemu je že jeseni potekel mandat) so umaknili z dnevnega reda, menda zato, ker je bolj smiselno, da najprej dobimo nov izvršni svet. Predlog, da bi pred vsem drugim delom razpravljali o zaupnici predsedniku skupščine (o nezaupnici izvršnemu svetu pa ne), ni dobil zadostne podpore. Oboje bo prišlo na vrsto, ko bo sklicano nadaljevanje skupne seje, na kateri se je začela razprava o (ne)zaupnicah, pa doslej ni bila zaključena.

Otroško varstvo je bilo

še posebej prikrajšano

Iz razprave Polone Urek na zadnjem skupščinskem zasedanju

1. Dokaz, da je bil proračunski delež za družbene dejavnosti premajhen, so manjkajoča sredstva na koncu leta '92. Da pa se namerava z neustreznim deležem v strukturi proračuna nadaljevati, pa je dokaz današnje, sicer "delovno", gradivo za finančni plan '93, kjer znaša primanjkljaj pri družbenih dejavnostih skoraj 44 milijonov, od tega zopet največ – tako kot lani – pri otroškem varstvu: 16 milijonov. Pri gospodarski infrastrukturi se pa vse točno ujema. Da so vse družbene dejavnosti živele ali životarile skromno, VEM, za vrtnice pa lahko tudi dokažem.

Iz proračuna morajo dobiti najprej sredstva tisti, ki jim po zakonu pripadajo. Zakon o financiranju in organiziranju vzgoje in izobraževanja je bil sprejet

leta '91, v naši skupščini pa odlok na osnovi te nove zakonodaje končno lani. V teh aktih je za to področje vse jasno zapisano.

Sprašujem IS: Ali se končno zaveda nerealne strukture pro-

varstvu sem zasledila tudi v majski analizi občinskega proračuna. Sprašujem IS, sekretariat za družbene dejavnosti ter proračun, ali imajo kakšna pravila ali kriterije za delitev takrat, kadar je denarja malo.

Po zakonu smo financirani iz proračuna občine. In če se razlika za OD izplača enim porabnikom, jo imajo pravico zahtevati tudi drugi, seveda takšno, kot jim pripada. Predlagam vsem, ki prejemajo OD iz proračuna in so imeli prenizko izplačilo glede na OD gospodarstva v preteklem letu, da to preračunajo in pošljejo skupaj s sindikatoma na občinski proračun, ta pa naj to v kalkuluira v rebalans '92 ali plan '93 ter obvesti republiške organe, porabniki pa sindikat.

In za konec: apeliramo, da občinski in republiški organi z vso resnostjo in večjo odgovornostjo kot doslej razpravljajo o predšolski vzgoji in sredstvih za nje. Vrtci so in bodo, tako kot drugod po svetu, pomembna dejavnost za mlade družine in normalen razvoj otrok.

Mnenje Ministrstva za zakonodajo: O nezaupnici odloča skupščina kot celota

Ali je bil postopek za glasovanje o nezaupnici krškemu izvršnemu svetu pravilen ali ne? O tem vprašanju že lep čas obstaja razhajanje v krški občinski skupščini, bistvo razlike pa je v tem, ali sme nezaupnico obravnavati le celotna skupščina ali pa pred njo tudi posamičen zbor. To je bil poleg nesklepčnosti dodaten razlog, da je delo v občinski skupščini za pol leta obstalo. Skupščinska komisija za normative in pravne zadeve je že trikrat izrekla mnenje o postopku; drugič je bilo negativno, prvič in tretjič, torej zadnjič doslej, pa je menila, da je predsedstvo pravilno postopalo, ko je dalo predlog o nezaupnici na skupno sejo vseh zborov. Kljub temu so na ločenem zasedanju delegati Družbenopolitičnega zbora odstavili svojo predsednico zaradi obtožbe, da kot članica predsedstva ni spoštovala zakonitosti postopka, predsednika Zbora krajevnih skupnosti pa je pred enako "usodo" zaenkrat rešila nesklepčnost.

Strokovna služba SO Krško je zaprosila Ministrstvo za zakonodajo za mnenje o skladnosti veljavne skupščinskega odloka z ustavnim zakonom za izvedbo ustavnih amandmajev, ki zadevajo skupščinsko delovanje, in o hierarhiji občinskih skupščinskih aktov oziroma o vprašanju, po katerem od aktov (poslovnik, odlok, statut) je treba voditi postopek, da je veljaven. V odgovoru, ki je prispel sredi decembra in ga je podpisal zakonodajni minister Lojze Janko, ministrstvo v 1. točki navaja, da "citirani ustavni zakon ni ničesar določil glede vsebine občinskih aktov z obravnavanega področja, temveč je določil samo, da se lahko ta vprašanja (ki bi se po ustavi sicer morala urejati z občinskimi statuti) v prihodnje uredijo z občinskimi odloki. Šlo je namreč za vprašanje v zvezi s pristojnostmi in sestavo

zbora ter volitvami v občinske zbore. Glede na povedano v ustavnem zakonu ni določb vsebinske narave, s katerimi bi lahko prišlo v neskladje določbe občinskega odloka s tega področja."

Druga točka odgovora pa se v celoti glasi: "Glede na to, da je odlok na podlagi pooblastila, danega v citiranem ustavnem zakonu, uredil vprašanja, ki bi se sicer morala urediti s statutom, je razumljivo, da je odlok z vidika hierarhije pravnih aktov nadrejen drugim občinskimi pravnimi aktom – vključno s poslovnikom. To pomeni, da na obravnavanem področju veljajo določbe odloka, tiste določbe poslovnika, ki niso z njim v skladu, pa je treba uskladiti z odlokom."

Po vaših podatkih bi lahko sklepali, da je postopek glede glasovanja o nezaupnici izvršnemu svetu občinske skupščine potekal v skladu z omenjenim

odlokom. Vsekakor pa za potek razprave o tem vprašanju ne more biti odločen samo en zbor. V vsakem zboru sicer lahko pride do vprašanja nezaupnice. Toda ko je ta postavljena, lahko v skladu z odlokom o njej odločajo le vsi trije zbori oziroma skupščina kot celota."

Delegati so bili na zadnjem zasedanju (7. januarja) s tem mnenjem seznanjeni in ugovorov proti njemu zaenkrat ni bilo. Pač pa je bilo slišati predlog, da skupščina o nezaupnici IS naj ne bi razpravljala, češ da je ta točka postala brezpredmetna, ker je predsedniku IS ta funkcija prenehala zaradi izvolitve v državni zbor. Vendar je prevladalo drugo mnenje: ker je skupščina to vprašanje postavila na dnevni red posebne seje, jo je dolžna speljati do konca z obema njenima točkama, torej (ne)zaupnico IS in predsedniku skupščine.

Seja Predsedstva SO Krško

Predsedstvo SO Krško je na svoji seji 11. januarja '93 sklenilo, da bo naslednja seja vseh treh skupščinskih zborov 19. januarja, delegatom pa bodo po-

nudili v obravnavo tudi nekaj delovnih gradiv, ki bi jih bilo treba nujno "spraviti skozi". Ko se bodo torej delegati pogodili o vrstnem redu posameznih točk z dnevnega reda, bodo prejeli v razpravo in potrditev zapisnik 25. ("nezaupnične") seje, po razpravi se bodo odločali o sprejetju odlokov o obvezni splošni in občasni deratizaciji, o številu sodnikov pri občinskem organu za postopke o prekrških in o zaidalnem načrtu industrijske cone na Senovem (Partizanska).

Po tem delu bo (predvidoma) skupna seja vseh treh zborov, na kateri bo tekla beseda o kandidatih za novega mandatara za sestavo krškega izvršnega sveta. V ta namen je predsedstvo vsem delegatom razposlalo obrazce, na podlagi katerih bodo lahko nabrali z odlokom predvideno število poslanskih podpisov podpore (10) in se prijavili kot kandidati za mandatara. Morebitni dodatni kandidati (nedelegati) si gotovo lahko tudi zagotovijo ustrezne obrazce v skupščinski pisarni. Pa še to: člani predsedstva so upajoče namenili delegatom krške skupščine tudi opozorilo, naj se v razpravi o mandatarnstvu le ne spuščajo na preveč nizke veje žaljivosti, saj bodo, če ne drugega, vendarle morali tudi po volitvah

sedeti v istih klopih skupaj in take stvari se kaj hitro zasučejo tako, da pride "špot iz ust v nedrje"! Pa tudi grdo je tako obnašanje, običajno pove več o "avtorju" samem, kot o tistem, ki naj bi ga zadelo.

Upravni odbor Sklada stavbnih zemljišč občine Krško že nekaj časa buri duhove zlasti po krajevnih skupnostih. Ker so njegovo izvolitev delegati na 27. zasedanju umaknili z dnevnega reda, potem pa v točki "razno" delno stresli nejevoljo tudi nad sestavo tega organa, je predsedstvo sklenilo, da to tematiko uvrsti na dnevni red šele 29. zasedanja. Dotlej bo treba najti nekakšno salomonsko rešitev za to, da bodo v devetčlanskem upravnem odboru Sklada lahko zastopane vse krajevne skupnosti (16) in da bo lahko, v skladu z določili statuta tega sklada, še vedno imel več kot polovico članov iz gospodarstva. Ena od rešitev, ki se je zdela članom predsedstva kar uporabna, je tudi ta, da v normative akte sklada zapisejo, da program njegovega dela sprejema občinska skupščina. S tem bi se ognili potrebi, da vsaka krajevna skupnost "čuva" svoje interese v upravnem odboru Sklada z neposrednim članstvom svojega predstavnika.

Talićeva grožnja in pismo županov

Ob grožnji generala Jugoslovanske armade Talića, češ da bo v primeru vojaške agresije na Bosno in Hercegovino oz. na srbske sile na tamkajšnjih boljjičih bombardiral krško jedrsko elektrarno, so predsedniki skupščin vseh treh posavskih občin poslali obrambnemu ministru Republike Slovenije opozorilno pismo:

"Spoštovani g. minister Jansa! Glede na članek, objavljen v današnjem Delu na strani 5, z naslovom "Vrgli bomo atomsko bombo!", se v imenu občanov vseh treh posavskih občin obračamo na vas s prošnjo, da v sredstvih obveščanja posredujete, stališče vašega ministrstva in vlade do omenjene možnosti bombardiranja NEK.

Intervju, ki je povzet po italijanskem tedniku Panorama, bo

imel za posledico vznemirjenje ljudi, ki živimo v neposredni bližini NEK, zato bi bilo prav, da to vznemirjenje in upravičen strah vsaj poskušate umiriti z objavo realnih možnosti za tak poseg oz. z našo pripravljenostjo na morebitno tako potezo jugovojске.

Nikakor ne želimo tej temi dati večjih razsežnosti, kot jih zasluži, smatramo pa, da objava

takega članka v resnem časopisu Delo ne sme ostati brez odgovora."

Pozanimali smo se na seji Predsedstva SO Krško (11. januarja), ali je ministrstvo že poslalo uraden odgovor na omenjeno pismo, pa je bil odgovor nikalen. Slišali pa smo tudi pričevanje o izjavi, ki jo je eden od funkcionarjev TO Slovenije posredoval preko radijskih valov in v kateri zatrjuje, da general Talić sicer ima na voljo vsakršno orožje, da pa preboj železobetonske kupole, kakršna štiti zadrževalni hram reaktorja v krški nuklearni, le ni tako preprosto izvedljiv.

Odgovori na delegatska vprašanja

Vprašanja o beguncih, državljanstvu, Romih in zastavi

Bilo jih je precej: o številu prijavljenih beguncev v občini Krško, njih strukturi po spolu in starosti, narodnosti pripadnosti – hrvaški in bosanski, o domnevni sporih med enimi in drugimi, o prostem gibanju beguncev, o ovzemih begunskega statusa, zaposlovanju beguncev v naši občini in inšpekcijskem nadzoru, o izdajanju slovenskih državljanstev in domnevnem posredovanju visokih občinskih funkcionarjev pri tem, o govoricah o preseljevanju Romov in o tem, kaj dela nemška zastava v kotu skupščinske dvorane. Vsa ta vprašanja je na zadnjem skupščinskem zasedanju postavil Jože Stibrič in se je ob zastavi vprašal, ali njena navzočnost morda napoveduje tudi uvedbo dvojezičnega poslovanja. Zaenkrat vemo le to, da v času zasedanja zastave ni nihče odnesel ven. Za druga vprašanja pa so pristojni napisali nekaj daljših odgovorov:

Odgovor inšpektorice za delo Irene Renier, dipl. iur.

Inšpektor dela je v obdobju od 1. 7. 1992 do 31. 12. 1992 opravil v okviru rednih inšpekcijskih pregledov poostren nadzor nad gostinskimi, trgovskimi zasebnimi lokali in v gradbeništvu, ravno zaradi takomenovanega "dela na črno".

V tem obdobju je bilo tako opravljenih na to problematiko 94 inšpekcijskih pregledov samo v občini Krško (tudi na področju KS Krško - levi breg), ob neupoštevanju ostalih področij delovnega prava, ki za inšpektorja dela prav tako niso obrobne pomena in jih je dolžan tekoče spremljati.

Ugotovljeno je bilo, da se delo brez ustreznih pogodb izvaja predvsem pri zasebnih delodajalcih, vendar gre v vseh teh primerih razen v gradbeništvu za slovenske državljane, in ne osebe s statusom begunca.

Ob tem je potrebno pojasniti, da inšpektor dela ob inšpekcijskih pregledih, ki jih opravlja po lastni iniciativi, ni zasledil dela beguncev, da pa tudi prijavi v tej smeri zaenkrat tudi ni bilo razen, kot že rečeno, na področju gradbeništvu.

Inšpektor dela namreč lahko v skladu z zakonskimi pooblastili ukrepa le v primeru, da takšno osebo zaloti v samem lokalu pri opravljanju dela, kar pa je ob izrazito povečani tovrstni proble-

matiki, ki se pojavlja na našem področju in terja takšen način dela, ukrepanja ter s tem nenehno prisotnost inšpektorja dela v vseh lokalih, nemogoče, saj področje delovnih razmerij pokriva le ena oseba, ki ima pod kontrolo več sto lokalov v vsaki od posavskih občin, če pri tem zanemarimo ostale institucije.

Zaposlovanje beguncev in oseb brez statusa smo, kot že rečeno, zasledili na področju gradbeništvu, pa še tam so jih zaposlovali osebe, ki niso imele obrtnega dovoljenja, zaradi česar je inšpektor dela zadeve odstopil v reševanje tržni inšpekciji.

Kar pa zadeva ukrepanje v primeru ugotovljenih kršitev (ca 60 %), je inšpektor dela postopal v skladu s svojimi pooblastili in izdal ureditvene odločbe ter kršitelje predlagal v postopek o prekršku.

Odgovor Miloša Mikelna, načelnika Medobčinskega inšpektorata v Krškem

Čeprav je na Vaše sedmo vprašanje že odgovorila inšpektorica za delo, gospa Irena Renier, mi dovolite, g. Stibrič, da Vas v imenu Medobčinskega inšpektorata Krško prosim, da sporočite inšpektorjem, če kjer koli odkrijete kakršno koli nepravilnost, zaradi katere bi morali inšpektorji ukrepati. To bo inšpekciji omogočilo hitreje ukrepanje, v Vas samih pa prav zagotovo učvrstilo zavest, da kot pošten, redoljubljen, za pravno državo zagret državljan še več prispevate k uvajanju reda v naši, reda potrebni Sloveniji.

Na Vaše nejasno vprašanje, ali bo inšpektor "ta mesec dobil osebni dohodek" (Ne vem, kaj mislite s pojmom "ta mesec"; je to januar 1993, ali mesec, ko ste Vi zasledili nepravilnosti na Vidmu, ali je morda to mesec, ko je inšpektorica opravila kontrolne preglede? Verjetno gre za mesec januar 1993, če se motim, mi, prosim, oprostite.), torej na to vprašanje Vas lahko sporočim, da smo vsi uslužbenci Medobčinskega inšpektorata Krško dobili izplačan OD za mesec december 1992 dvanajstega januarja 1993. Inšpektorica za delo seveda ni bila izzeta. Sporočiti vam moram tudi to, g. Stibrič, da sem za omenjeno inšpektorico odobrila izplačilo 10-odstotnega dodatka za uspešnost v mesecu decembru 1992. Po mojem mnenju

je Irena Renier v decembru 1992 svoje delo opravljala nadpovprečno vestno, pošteno in učinkovito.

Prav po tiho pa se sprašujem, g. Stibrič, od kod vam ta velika moralna moč, da z največjim prepričanjem v poštenje in pravičnost in svojo razsodnost odredite človeku, katerega dela dobro niti ne poznate, pravico do osebnega dohodka? Upam, da je to posledica natančnega poznavanja delovanja inšpekcij. Zato Vas vabim, pred "črnobelim" prikazovanjem delovanja inšpekcij, na inšpektorat na pogovor. Ta bo zagotovo koristil vam in nam ter verjetno prispeval k učinkovitejšemu delovanju inšpekcij. Vem za težave in nepravilnosti, ki jih mi in tudi Vi sami ne morete odpraviti. Skupaj pa bi jih morda, če že ne odpravili, pa vsaj premaknili na boljše. Vabljeni!

Odgovor Centra za socialno delo in Rdečega križa Krško

1. Na območju SO Krško je trenutno prijavljenih 333 beguncev z začasnim statusom begunca, od teh jih je nastanjeno 169 v Zbirnem centru Krško in 164 pri družinah v občini Krško.

2. Struktura beguncev: skupno jih je 333, od teh je 138 žensk in 28 moških (18-60 let), 7 moških nad 60 let, 27 otrok do 3 let, 133 otrok od 4 do 17 let.

Struktura beguncev v Zbirnem centru: skupno število beguncev je 169, od teh 58 žensk, 9 moških (od 18-60 let), 7 moških nad 60 let, 11 otrok do 3 let, 84 otrok od 4 do 17 let.

Struktura beguncev v družinah: skupno jih je 164, od teh 80 žensk, 19 moških od 18 do 60 let, 16 otrok do 3 let, 49 otrok od 4 do 17 let.

3. Beguncev z začasnim statusom begunca je 333, od teh je: – iz R Hrvaške 13 beguncev, – iz R BiH 320 beguncev, V ZC so vsi begunci iz R BiH.

4. V ZC Krško je od skupnega števila 169 beguncev 121 Muslimanov, 10 Romov, 28 Hrvatov, 8 Srbov, 2 neopredeljena.

Zbirni center Krško je bil odprt konec aprila 1992. Ves čas od odprtja ZC med begunci znotraj ni prihajalo do sporov zaradi različnih nacionalnih pripadnosti. Po opažanjih pa se begunci

v ZC v glavnem družijo med seboj po nacionalnih pripadnostih, kar pa znotraj ZC ni povzročalo dodatnih težav.

5. V ZC velja enoten režim gibanja za begunce. Zadrževati se smejo znotraj ZC, kjer imajo organizirano celotno preskrbo. Izhodi so dovoljeni le z dovolilnicami, ki jih izdajajo dežurni delavci v ZC. Gre za obiske zdravniških ustanov ter nujne osebne opravke. Po dogovoru z Uradom za priseljenec in begunce je nastanjenim v ZC dovoljen izhod 2-krat tedensko po 2 uri, dnevno je približno 10 izhodov. Opažamo, da ni večjega povpraševanja po izhodu razen v prazničnih dneh, ki jih želijo preživeti s svojci in sorodniki. Nasprotno od beguncev, nastanjenih v ZC, tisti begunci, ki prebivajo v družinah, nimajo omejitve gibanja.

6. Do sedaj je bil zaključen 1 postopek odvzema začasnega statusa begunki zaradi neutemeljenega zapuščenja meja RS Slovenije. En postopek še ni končan, kjer gre za odvzem začasnega statusa beguncu, za katerega je postopek predlagala Policija. Postopek je v teku.

Odgovor Sekretariata za notranje zadeve in občo upravo – v.d. sekretarja Marjane Breznik, dipl. iur.

Sekretariat za notranje zadeve občine Krško je do 27. 12. 1991, ko je potekel prekluzivni rok za vložitve prošnje za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije na podlagi 40. člena Zakona o državljanstvu RS, ki za državljane drugih republik bivše Jugoslavije določa dva pogoja za pridobitev državljanstva (prijavo stalnega bivanja na dan 23. 12. 1990 in dejansko bivanje v Sloveniji), prejel 1281 prošnje, od katerih je z odločbo Ministrstva za notranje zadeve pridobilo državljanstvo 1276 prosilcev, 12 prosilcev državljanstva ni pridobilo, medtem ko je 5 vlog še vedno v postopku reševanja.

Zakon o državljanstvu Republike Slovenije v členih 10 do 16 določa pogoje za pridobitev državljanstva po redni in izredni naturalizaciji ter naturalizaciji z olajšavami. Prošnjo za pridobitev državljanstva z naturalizacijo je v Krškem vložilo 136 prosilcev, od katerih je do 12. 1. 1993 pridobilo državljanstvo 24 oseb, 2 osebama je bila prošnja zavrnjena, medtem ko za ostale še teče postopek.

Glede na samoumevno obvezno upoštevanje zakonskih določil v pravni državi je ministrstvo za notranje zadeve obravnavalo prošnje za sprejem v državljanstvo, ki jih je posredoval občinski sekretariat za notranje zadeve, nikakor pa ne na posredovanje najvišjih občinskih funkcionarjev. Občinski sekretariat ne razpolaga s podatki, da bi občinski funkcionarji posredovali pri posameznih pridobitvah državljanstva. Osebe, ki so pridobile državljanstvo, so morale izpolnjevati točno določene pogoje, predpisane z zakonom, ki so ga sprejeli od nas neposredno izvršni poslanci republiške skupščine.

Podrobneje se lahko informirate o izvajanju zakona o državljanstvu kakor tudi o insinucijah v vsebini vašega vprašanja pri pristojnem republiškem ministertvu.

Jože Stibrič je povabil stranke, naj za sabo pospravijo smeti po volitvah.

Na podlagi 6. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil za pospeševanje ustanavljanja novih delovnih mest v malem gospodarstvu v občini Krško (Ur. list RS, št. 59/1992) je izvršni svet Skupščine občine Krško na svoji seji dne 01. 12. 1992 sprejel sklep, da objavi

RAZPIS ZA DODELITEV POSOJIL ZA POSPEŠEVANJE USTANAVLJANJA NOVIH DELOVNIH MEST V MALEM GOSPODARSTVU OBČINE KRŠKO

VSEBINA IN POGOJI RAZPISA

1) Skupni znesek razpisanih sredstev za posojilo po tem razpisu znaša 15.000.000 SIT za dolgoročno posojila.

2) Posojila se dodeljujejo za pospeševanje ustanavljanja novih delovnih mest v malem gospodarstvu, in sicer: – za proizvodno in deficitarno dejavnost do 500.000 SIT, – za neproizvodno dejavnost do 300.000 SIT za vsako novo odprto delovno mesto.

Za deficitarne dejavnosti se štejejo: čevljarstvo (v vseh KS razen KS Krško), krojaštvo (v vseh KS), kovaštvo (v vseh KS), mehanika koles in koles s pomožnim motorjem (v vseh KS), predelava kmetijskih pridelkov (kolikor se opravlja po obrtnem zakonu ali zakonu o podjetjih – v vseh KS).

Posojila so namenjena za zaposlitev delavcev, ki so prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje, oziroma delavcev, ki imajo status trajnega presežka delovne sile.

Posojila se dodeljujejo izključno za zaposlitev delavcev, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Krško in so državljani Republike Slovenije.

3) Za posojilo lahko zaprosijo naslednji prosilci:

– samostojni obrtniki; – podjetja v zasebni lasti, ki zaposlujejo do 25 delavcev in imajo sedež obratovalnice oziroma podjetja na območju občine Krško; – občani, ki z ustanovitvijo obratovalnice oziroma podjetja ustvarijo delovno mesto, ki ga bodo zasedli sami.

Za novo delovno mesto se šteje, če je obrtnik oziroma podjetnik odprl novo delovno mesto za nedoločen čas in na ta način povečal število zaposlenih glede na stanje 01. 07. 1992.

Za posojilo ne morejo zaprositi prosilci, ki so že pridobili sredstva iz občinskega proračuna, namenjena razvoju malega gospodarstva iz predhodnega razpisa.

4) Doba vračanja posojila je štiri leta, ki vključuje tudi enoletni moratorij. Doba vračanja posojila ter vse obveznosti in pravice iz naslova tega posojila veljajo z dnem prejete sklepa. Obresti se obračunavajo od začetka izrabe kredita in plačujejo vsak mesec. Po preteku moratorija se obroki odplačujejo ob koncu vsakega trimesečja.

5) Višina obrestne mere bo znašala 2 % ob tem, da se glavnic veže na tolarško protivrednost DEM po srednjem tečaju Banke Slovenije.

6) Razpis za pridobitev posojila je permanenten in traja do izčrpanja razpisanih sredstev.

7) Vloge za posojilo s potrebnimi prilogami vložijo zainteresirani na naslov: SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO, Sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve, Krško, CKŽ 14 (informacije na telef. št.: 22-771, int. 293, ali osebno v sobi št. 212).

Nepopolnih vlog ne bomo upoštevali.

8) Vloga za posojilo mora vsebovati:

– ime in priimek obrtnika oziroma naziv firme, – program dejavnosti, ki vsebuje: opis dejavnosti, število zaposlenih pred odprtjem novega delovnega mesta in število zaposlenih po odprtju novega delovnega mesta ter bilanco uspeha.

9) Pred sklenitvijo pogodbe o dodelitvi posojila mora posojiljemalec priložiti še naslednjo dokumentacijo:

– kopijo prijave o zavarovanju delavca pri zdravstveni skupnosti, – dovoljenje za opravljanje dejavnosti oziroma sklep sodišča o registraciji podjetja.

10) Izvršni svet Skupščine občine Krško odloča o dodelitvi posojila in o tem obvesti posojiljemalec v roku 30 dni od prejema vloge.

11) Če posojiljemalec ne izpolni katerekoli obveznosti iz posojilne pogodbe, mora takoj vrniti posojilo po najvišji obrestni meri za naložbe za tekoče poslovanje, povečani za 50 %, oziroma po zamudni obrestni meri, če je ta višja od prej opredeljene obrestne mere.

Številka: 7-403-183/92

Datum: 15. 12. 1992

Predsednik Izvršnega sveta:
Franc ČERNELIČ

SLIŠALI SO, DA OBČINSKA VLADA IŠČE NOVEGA MAJDATARJA, PA TEČEJO DOMOV PO GASILSKO OPREMO!

Jože Novak

KS Dolenja vas

Odgovori na ustno pobudo delegata zbora krajevnih skupnosti Jožeta Stibriča v zvezi s problematiko na železniški progi skozi KS Dolenja vas, izgradnjo KTV, deponijo komunalnih odpadkov in gramoznimi jamami:

V letu 1992 so tekli pogovori med Železniškim gospodarstvom Ljubljana in Sekretariatom za gospodarsko infrastrukturo občine Krško skozi vse leto. Rezultati pogovorov so dokaj pičli, zaradi nezažurnosti železniškega gospodarstva. Na sestankih smo določili aktivnosti in

roke za odpravo pomanjkljivosti na tej progi. V letu 1992 smo uspeli pridobiti le tehnične elemente odvodnjavanja na železniški progi v Pesjem in idejno zasnovo podhoda v Dolenji vasi. Z idejno rešitvijo odvodnjavanja v Pesjem smo se strinjali, ravno tako z delitvijo stroškov. V nadaljevanju pa smo poslali že dvakrat dopis, in to 30. 09. 1992 in 17. 11. 1992, s prošnjo, naj nam sporočijo, v kateri fazi so izvajanja sklepov s sestanka, ki je bil 30. 06. 1992 na Železniškem gospodarstvu, vendar odgovora kljub telefonskim urgencam še nismo prejeli.

Izvajanje izgradnje KTV je v pristojnosti Krajevne skupnosti Krško in gradbenih odborov. Občina samo sofinancira izgradnjo KTV v višini sredstev, ki jih odobri skupščina. Za leto 1993 bo prav gotovo o tem tekla razprava na skupščini v okviru programa javne porabe.

V zvezi s sestankom za sanitarno deponijo med predstavniki IS SO Krško in KS Dolenja vas dne 21. 05. 1991 so bili izpolnjeni vsi dogovori razen zahteve, da se pridobi nova lokacija. Izvršni svet Skupščine občine Krško je delal na pridobitvi lokacije za novo sanitarno deponijo, vendar

mu zaradi močnega odpora krajanov in nedoročene zakonodaje na tem področju še ni uspelo pridobiti ustrezne lokacije.

Problematika gramoznih jam je že bila predmet obravnave na sekretariatu za kmetijstvo, ki bo v okviru svoje politike glede urejanja kmetijskih zemljišč podal določene rešitve v dogovoru s KS Dolenja vas.

Upamo, da bo v kratkem ponovna seja predstavnikov KS Dolenja vas in IS SO Krško, na kateri bi obravnavali omenjeno problematiko in se dogovorili za ustrezne ukrepe.

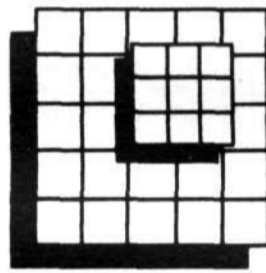
Franč GLINŠEK, l.r., sekretar

Danes seja brežiške skupščine

Danes popoldne bodo brežiški poslanci nadaljevali nedokončano oktobrsko sejo in nato imeli še naslednjo, dvaindvajseto. Na njej bo izvršni svet informiral skupščino o svojih tekočih aktivnostih in delu občinskih upravnih organov, poslanci pa bodo sklepali o desetini ostalih zadev.

Tako kot v drugih občinah, ker novi proračuni še niso sprejeti, bodo tudi v Brežicah sprejemali odlok o začasnem proračunskem financiranju v prvih treh mesecih 1993. Odločali se bodo o spremembi in dopolnitvi odloka o sprejetju zazidalnega načrta za obrtno cono Brežice. V dosedanji načrt naj bi vnesli še izgradnjo bencinske črpalke, avtotrgovine in konsignacije za avtomobile, kar naj bi prineslo dodatnih 10 delovnih mest. (Sprejemanje dokumenta že močno zamuja, investitorji čakajo in so nestrpni, ker denar izgublja vrednost.) Naseljema Bregansko selo in Nova vas pri Bregani naj bi dali novi imeni: Slovenska vas in Nova vas pri Mokricah, kakor so predlagali krajan. S spremembo Statuta Sveta posavskih občin, če jo bodo sprejeli, bodo dali v tem organu mesto posavskemu poslancu v državnem svetu. V odloku o ZN za daljnovod Brežice-Mokrice-meja s Hrvaško morajo popraviti napake pri navedbi parcel. Začeli bodo postopek za sprejetje odloka o neprometnih znakih, panjih in transparentih, ki naj bi predpisal obvezno pridobitev vseh soglasij pred izdajo dovoljenja (pa naj je zanj pristojen vzdrževalec ceste ali občina), saj se je tudi v brežiški občini razmahnilo postavljanje takih znakov brez reda. Sklepali bodo o izdaji soglasja za uvedbo 40-urnega delovnega tedna v zavodu Knjižnica Brežice, odprtje lekarniške podružnice na Bizeljskem, spremembe Statuta Glasbene šole Brežice.

Na dnevnem redu bo tudi nekaj soglasij k imenovanjem: Jožeta Šumlaja za ravnatelja OŠ Velika Dolina, Doroteje Benkoč za direktorico Knjižnice Brežice ter Ivana Živiča za člana in predsednika gradbenega odbora za gradnjo večnamenskega prostora in telovadnice pri OŠ Globoko.

RAIN računalniški inženiring ima že izdelane programe, ki vam olajšajo delo pri vodenju proizvodnje in knjigovodstva. Programi so plod večletnih izkušenj v praksi. Z našimi programi lahko vodite poslovanje od naročila, izdajanja delovnega naloga, vodenja

normativov dela in izdelkov, fakturiranja, enostavnega ali dvostavnega knjigovodstva, glavne knjige, financ... Programi so prilagojeni za manjša podjetja in obrtnike ter tudi za večja podjetja. Za vse kupce programa je uveden vroči telefon in v primeru potrebe vam lahko naši strokovnjaki svetujejo po telefonu ali pa odpravijo težavo v roku 24 ur po vašem klicu. Informacije na telefonih: 0608/31-942, 061/271-661, fax: 061/267-861.

Izvršni svet SO Brežice Z namestnikom ministra o vojaških objektih

Namestnik ministra za obrambo Miran Bogataj se je v torek, 12. januarja, udeležil seje brežiškega izvršnega sveta. Z gostitelji se je pogovarjal o stanju in namembnosti objektov na območju te občine, ki so bili nekoč v lasti Armade. Najbolj je seveda zanimivo preko 600 ha veliko letališko območje v Cerkljah, ki ga bodo v prihodnje uporabljali skupaj TO in civilna podjetja. Problem se zaostrejuje pri zahtevah stranke zelenih in okoličanov, ki terjajo vrnitev razlašene zemlje, na kateri je 45 let bilo vojaško letališče. Interesi občine in države niso povsem usklajeni s temi zahtevami, ker ima skupnost pač svoje načrte.

Brežiška občina je bila ena redkih, ki je po odhodu Armade kazala velik interes po namestitvi slovenske vojske v nekdanje armadne objekte. S tem so namreč želeli povrniti vsaj del od tisoč delovnih mest, ki so z od-

hodom Armade ugasnili. V nekdanjem Tehnično remontnem zavodu so precej prostorov že oddali v najem različnim domačim podjetjem, nekdanji Dom JLA je še prazen, Teritorialna obramba pa bo še nadalje

upravljala večji del letališča v Cerkljah, z zaklonilniki v Gaju, komandnim mestom na Gorjancih in prostori v Gazicah. Propadajoče zgradbe Kemične industrije Kamnik v Skopicah za obrambno ministrstvo niso zanimive.

Na delu nekdanjega vojaškega letališča v Cerkljah je sedaj 210. učni center TO. Glede na nov vojaško strateški in geostrateški položaj Slovenije je na tem območju predvidena (v drugi polovici 1993.) še namestitev tankovske enote. Še vseeno pa naj bi več kot tretjino tega 600-hektarskega območja v prihodnje namenili civilni rabi. Posavje razmišlja predvsem o civilnem letališču in pripadajočih dejavnostih, več interesov pa je ostalo še nedorečenih. Po besedah Mirana Bogataja bo treba v sodelovanju z brežiško občino pripraviti celovit program uporabe tega območja v civilne namene, ker drobljenje ne bi bilo racionalno. Precej sredstev bo namreč potrebno vložiti za ponovno postavitve uničene infrastrukture, poseben interes pa kaže za to območje tukajšnja Stranka zelenih, ki ji, tako kot domačinom, ni všeč predvidena namestitve tankovske enote.

Oboji zahtevajo, naj država kmetom vrne zemljo, da jo bodo ti uporabljali za pridelavo hrane. Zemljišča za letališče so namreč razlastili ali odkupili med leti 1947 in 1953. Z denarjem, dobljenim za kvadratni meter razlašene zemlje, si razlašenci takrat niso mogli kupiti niti škatlice vžgalic. V žaru predvolilnega boja so nekatere stranke domačinom to zemljo celo obljubile, kar zadeve še zaostrejuje.

Po besedah Mirana Bogataja je TO svoja načelna stališča do tega problema že pojasnila. Pravi, da med približno petdesetimi vlogami za denacionalizacijo premoženja na območju letališča Cerklje nekatere nimajo zakonske podlage. Šlo je namreč za kasnejše širjenje in pridobivanje letališkega ozemlja. Z opredelitvijo "kasnejše" ima Bogataj v mislih, da je bilo omenjeno ozemlje podražljeno po letu 1947 na podlagi Temeljnega zakona o razlastitvi.

Prepričan je, da dokler bosta delovala učni center in vojašnica, teh parcel zaradi obrambnih interesov v naravi v glavnem ne bodo mogli vračati. Ta vprašanja ureja tudi zakon o denacionalizaciji, kjer je predvideno, da se v naravi ne vračajo tiste nepremičnine, ki so namenjene dejavnosti državnih organov. Ne izključuje pa možnosti vračanja posamezne parcele v predelu ci-

Domačinom povzročajo težave tudi nekaj hektarjev, zasajenih z akacijo, ki raste tudi ob celotni ograji letališča. Grmovje sedaj, ko ga nihče ne vzdržuje, vztrajno sili na njihova polja. Prav tako v štirih vaseh, ki se tako rekoč držijo letališke ograje, niso za to, da bi v Cerkljah namestili bojno tankovsko enoto. Dovolj so imeli 47-letno poslušanje hrupa letalskih motorjev, ki so poleg tega še zastropili ozračje, zemljo in vodo. Hkrati poudarjajo, da bi bilo prav, da bi o vsem, kar se na tem območju dogaja, povprašali za mnenje tudi domačine. Ti so bili dovolj prikrasani že zaradi prejšnjega vojaškega letališča. Končno so zaradi tega tudi med najslabše razviti krajevni skupnosti v brežiški občini.

vilnega letališča. Vsekakor bo, po njegovih besedah, treba zadevo najprej celovito pretehtati.

Sedaj, ko so pirotehnik pregledali in očistili območje nekdanjega letališča, pa bo tako, kot je bilo v času Armade, ponovno možna kmetijska izraba nekaterih zemljišč, predvsem za košnjo, v vojaškem delu letališča. O vsem v zvezi z usodo in prihodnostjo Cerklj ob Krki naj bi se predstavniki ministrstva, vlade in parlamenta z domačini pogovorili na posebnem sestanku, ki bi moral biti pred koncem letošnjega januarja.

C.R.

Predstavniki razlašencev so na seji brežiškega izvršnega sveta ministrovega namestnika, gospoda Bogataja, vnovič opozorili na nenadzorovano odvažanje velikih količin gramozov z letališkega območja. Po neuradnih virih naj bi ta gramoz vozili v krško občino, služil pa naj bi menda kot plačilo v naturalijah! Tovornjaki tako uničujejo ceste, ki so jo ljudje asfaltirali z lastnimi sredstvi. Hkrati si tudi zemljo, kjer gramoz odkopavajo, ljudje še vedno lastijo in nikakor niso zadovoljni, da jo nekdo postopoma spreminja v gramoznico. Miran Bogataj je pojasnil, da se je to zgodilo zaradi izravnave in urejanja okolja, ter zagotovil, da bodo tovornjaki, če res še vedno vozijo, prenehali uporabljati omenjeno pot že dan po razgovoru na brežiškem izvršnem svetu (12. 1. '92).

Preimenovanje ulic

Ko so poslanci SO Brežice (že v letu 1990) dali pobudo za preimenovanje nekaterih cest in ulic v Brežicah in Dobovi, prav gotovo niso razmišljali o tem, kakšen strošek bo ta zahteva potegnila za seboj, če naj jo uresničijo. Okvirni odgovor na to pa je dala že predvčerajšnja (12. 1. '92) razprava o predlogu odloka o preimenovanju ulic na seji brežiškega izvršnega sveta. V stroške je všteta zamenjava tabel z napisi ulic in hišnih števil, a pristeti je treba tudi zamenjavo osebnih dokumentov za občane, medtem ko bo za podjetja treba storiti še veliko več. Morajo namreč zamenjati napisne table, spremeniti vpisne podatke pri registracijskem sodišču, pa še kaj bi lahko našteali. Skratka: veliko dela in stroškov.

Zato so člani brežiškega izvršnega sveta razpravo usmerili predvsem k odločanju o tem, kaj naj bi pokrili iz proračuna in kaj naj plačajo fizične ali pravne osebe. Razpravo je dopolnila tudi pripomba, da je strošek možno vpisati med davčne olajšave, vendar pa je jasno, da mora človek tudi ta sredstva, za odbitno postavko pri obdavčitvi, zaslužiti. Zato je izvršni svet sprejel sklep, da predlaga skupščini, naj proračun krije stroške za nabavo in zamenjavo hišnih in uličnih tabel ter števil. Proračun naj bi pokrival tudi stroške ažuriranja uradnih evidenc, ki jih vodijo upravni organi. Za zamenjavo osebnih dokumentov pa naj bi si stroške plačal vsakdo sam. Enako načelo naj bi veljalo tudi za podjetja in obratovalnice.

Za nabavo in postavitve uličnih in hišnih tabel je bil prvotno ocenjeni strošek okrog 200.000 SIT, ker pa so delegati brežiške skupščine naknadno predlagali spremembo imen še dveh ključnih ulic (kjer je veliko hiš in prebivalcev) in nekaj manjših, manj pomembnih, se bodo stroški še dodatno povečali in skupščinski zbori bodo morali šele glasovati o spremembi imena za vsako ulico posebej. Končna ocena stroškov (iz proračuna) znaša tako samo za zamenjavo tabel okrog 300.000 SIT.

ŽAL, VAŠ PAKET ZAVAROVALJA TEGA NE ZAJEMA ...

Jože Novak

O vprašanih obmejnega področja

Sekretariat izvršnega sveta SO Brežice bo v bližnji prihodnosti organiziral sestanek med predstavniki KS Jesenice na Dolenjskem in izvršnega sveta. Na njem se bodo dogovorili o deležu, ki ga bo prejela ta krajevna skupnost od prihodkov, ki jih ima občina od trženja prostorov v kompleksu nekdanjega Tehničnega remontnega zavoda. To je sklep brežiškega izvršnega sveta, sprejet na decembrski seji. Razpravljali so tudi o ostalih problemih, ki se pojavljajo ob meji z Republiko Hrvaško in so rezultat neurjenih odnosov med obema državama. Člani izvršnega sveta so opozorili tudi na problem brezposelnosti in množično odpuščenje slovenskih delavcev v Hrvaški. Ti zato na različne načine iščejo zaposlitev in uresničitev ostalih pravic iz socialnega varstva v Sloveniji. Pri tem je pritisk v brežiški občini še posebej izrazit.

Udeleženci seje so izpostavili tudi problem tujih državljanov, ki imajo nepremičnine v brežiški občini in si skušajo s spremembo namembnosti počitniških hišic in vinskih kleti v stanovanjske objekte v njih pridobiti stalno bivališče. Temu sledi seveda borba za pridobitev državljanstva in za tem se za ostale pravice. Številni domačini, brežiški občani, imajo veliko pripomb na načine, s katerimi si tuji pridobivajo slovensko državljanstvo. Ravno tako je veliko pripomb Slovencev, ki zaradi specifičnih okoliščin še nimajo urejenega vprašanja našega državljanstva. Ob vsej tej problematiki je izvršni svet zadolžil brežiški sekretariat za gospodarski razvoj, naj pripravi teze za razpravo, v kateri bodo opredelili vpliv meje s Hrvaško na razvoj gospodarstva v občini Brežice, zlasti na podjetja, ki aktivno sodelujejo s Hrvaško, in odnos slovenskih obmejnih organov v po-

stopkih pri prestopanju državne meje.

Izvršni svet je tudi sklenil, da je treba dosledno spoštovati pozitivno zakonodajo, ki štiti interese državljanov Slovenije v brežiški občini. Pri tem so udeleženci seje mislili predvsem na uporabo instrumentov, kot so delovni vizumi, obrtna dovoljenja... Izvršni svet bo predhodno opredelil tudi vse vloge tujcev za spremembo namembnosti različnih objektov in njihovo "povišanje" v stanovanjske objekte. Medobčinski inšpektorat in sekretariat za urejanje prostora se morata lotiti preprečevanja in odpravljanja nedovoljenih gradenj, medtem ko je predsednik izvršnega sveta Ciril Kolešnik prevzel obveznost, da organizira sestanek s predstavniki ustreznih republiških ministrstev, na katerem bodo skušali poiskati rešitve za probleme delavcev, ki so bili odpuščeni na Hrvaškem.

F. R.

Usoda brežiške Adrie

Izvršni svet SO Brežice je na svoji seji 6. januarja ponovno razpravljal o nerešenih problemih v "domaćem" Adriinem obratu prikolic. Neposredno je to razpravo sprožila materialna škoda, ki je nastala v objektu med novoletnimi prazniki, toda glavna zahteva brežiškega izvršnega sveta je bila usmerjena v to, da je treba probleme preživetja obrata in dela za njegovih 174 delavcev reševati enako kot probleme celotne Adrie v Novem mestu.

Brežiški obrat avtomobilskih prikolic ima zares nesrečno usodo že od vsega začetka, saj so se vsi do njega obnašali izjemno mačehovsko, ali kar klasično izkoriščevalsko. Kolektivno preprosto niso nikoli dovolili nobene samostojnosti ali lastnega razvoja. Najprej je to počel IMV, kasneje pa Adria iz Novega mesta, ki je za zaključek svojega lastništva iz Brežic odpeljala vse, kar je bilo vredno. Sedaj je tu še republiški Sklad, ki je delavce strpal v tako imenovano firmo B. Od tod naj bi prišli na plačilno listo naslednjega lastnika, vendar uradno ni nikjer zapisano, kdaj in koliko delavcev bo prevzela Tovarna opreme Mirna (TOM). Tej je namreč novomeška Adria prodala brežiški obrat za komaj 3 milijone DEM in tako poravnala svoj dolg. TOM se je sicer obvezal, da bo zaposlil vseh 174 brežiških delavcev, pri tem pa je raču-

nal na finančno pomoč ministrstva za delo. Pričakovanih 30 milijonov tolarjev niso dobili in medtem je 90 delavcev brežiškega obrata že začelo delati za TOM. Po podpisu kupoprodajne pogodbe (lansko jesen) pa se je vse začelo zapletati, saj pogodba še vedno ni uresničena, delavci so še vedno na Adriini plačilni listi, in ko so po treh mesecih v decembru '92, vendarle dobili plače, so jim hkrati razdelili tudi sklep o statusu začasnih presežnih delavcev.

Povod za tokratni sestanek je tako sicer bila škoda, ki je nastala med novoletnimi prazniki, ko je brežiški obrat ostal še brez kurjave. Toda brežiški izvršni svet je na tem sestanku, ki se ga večina povabljenih iz Ljubljane in Novega mesta spet ni udeležila, znova podprl zahteve delavcev. Po besedah njegovega predsednika, Cirila Kolešnika, brežiški izvršni svet za-

hteva, da se v tamkajšnjem Adriinem obratu uresničijo vsi tisti programi reševanja, ki jih bodo uresničili v novomeški centrali – v Adrii. "Zahtevamo enakopravnost pri reševanju problemov in zaposlitve za vseh 174 delavcev, ki jih je ta tragedija prizadela. Smo tudi za projekt TOM-a, če je ta realen, kar naj pa ocenijo strokovnjaki. Problem pa naj se začne reševati čimprej. Pri vsem skupaj pa želi brežiški izvršni svet sodelovati samo toliko, da dejansko zagotovi realizacijo dogovarjanja. Žal je za to vse manj upanja, ker se reševanje problema, za katerega sta odgovorna predvsem lastnika, torej Sklad Republike Slovenije in Adria Novo mesto, vse predolgo vleče."

Na očitke iz Novega mesta, češ da brežiška občina zavira reševanje problemov, v izvršnem svetu trdijo, da nikakor niso proti realnim programom, če take ponuja Tovarna opreme iz Mirne, in tudi ne proti temu, da republika preko tega podjetja usmerja svoja sredstva. Vendar pa zahtevajo, da to ne sme biti na škodo programov v občini. Hkrati tudi terjajo tak razvoj, ki bo brežiškemu obratu kasneje dajal možnost osamosvojitve!

R. C.

KOSTAK za varstvo okolja

Najboljši smo, kadar nas sploh ni videti

"Dejavnosti, ki jo opravlja naše podjetje, smo včasih rekli 'dejavnost posebnega družbenega pomena', danes pa jo v vseh dokumentih opredeljujejo kot storitve, ki omogočajo normalno delo in življenje občanov, oziroma kot dejavnost varstva okolja. Ker se tega zavedamo, skušamo tudi s posodobitvami doseči kakovostne in hitre storitve. Področja, ki jih obvladujemo, so številna, so tista, ki so najbolj opravljena tkrat, kadar se ne vidijo."

S temi besedami je Silvana Mozer, direktorica krškega KOSTAKA, pozdravila zbrane goste na decembrskem prednovoletnem srečanju. Poslovne partnerje in novinarje so namreč povabili na razstavo svoje opreme, predvsem pa na prikaz novosti, ki jih pri svojem delu uvajajo. Predstavili so tudi svoje podjetje, ki zaposluje 260 ljudi in je ustvarilo 550 milijonov SIT celotnega prihodka. Težave, ki pestijo ostala podjetja v naši občini, se takoj odražajo v (ne)plačevanju računov Kostaku, brez storitev katerega skorajda ne more nihče. Na to pač ne morejo biti imuni in kadar računov, npr. za vodo, ne plača porabnik, kakršen je Videm, se to že kar pozna. Na svetlo smo seveda potegnili samo primer, ki je v zadnjem času že dvakrat vzbudil krško javnost. Kostak racionalizira svoje poslovanje s prerazporejanjem delavcev in s širitvijo. Tako so tudi večino letošnjega celotnega prihodka ustvarili na prostem trgu, v konkurenčnem boju.

Kostak opravlja komunalno dejavnost (oskrba z vodo, kanalizacija, snaga, pokopališka in pogrebna dejavnost), ukvarjajo se z nizkimi gradnjami (gradnja in vzdrževanje cest in infrastrukturnih objektov, adaptacije in popravila stanovanjskih hiš ali poslovnih prostorov), s čiščenjem in kurjenjem ter trgovino, povezano s svojo dejavnostjo. Organizirani so še po starem in čaka jih tako proces lastninjenja kot tudi reorganizacije. Določiti bodo morali obseg javne lastnine, čaka jih privatizacija, pa še reorganizacija lokalne samouprave. Zlasti zadnjega se nekoliko bojijo, saj je zakonodaja o lokalni samoupravi še sila nedorečena in lahko povzroči ponovno razdrobitev tehnično zapletenih komunalnih sistemov, prinese še več administriranja... Za deponijo je, na primer, premajhna že dosedanja občina. V Posavju, ki bi s svojimi 70.000 prebivalci ravno ustrezalo zahodnemu standardu dotoka v urejeno deponijo, pa se ne moremo dogovoriti o njeni lokaciji niti sedaj. Kako bomo temu problemu kos, ko bo na tem prostoru deset ali še več občin? Novo deponijo pa bo treba nujno urediti, saj je dosedanja že polna, pa še vsako leto je poplavljen. Ob tem ne kaže zanemariti niti novega odloka, ki določa, da moramo v občini Krško v treh letih organizirati odvoz smeti iz vseh naselij in organizirati ločeno zbiranje odpadkov pri izvoru. S tem se Kostak vključuje v slovenski koncept IKROS.

Po besedah Silvane Mozer bodo podobne predstavitve, kakršno je Kostak organiziral ob koncu lanskega leta, odslej redne. Podjetje namreč prodira na trg, ljudje pa vse premalo poznajo njihove pristojnosti, obveznosti in možnosti.

V predstavitvi so tokrat dali poudarek strojem za posipanje s kalcijevim kloridom, za pometanje, tovornjaku RIKOPRES in napravi za odkrivanje napak na vodovodni napeljavi. Slednja je

Direktorica Silvana Mozer – zaradi resnično neprijetnega vremena so gostitelji sklenili obiskovalce povabiti na prvi del predstavitve kar v zakurjen prostor, saj so se že med kasnejšim ogledom delovanja naprav krepko naužili mraza. Kolektivno ostaja še ena, še vedno neizpolnjena želja: radi bi nabrali toliko sredstev, da bi si lahko uredili poslovne in ostale prostore v Žlapovcu, saj sedaj bivajo kar v za silo prilagojenih objektih nekdanje armade.

menda v letošnjem poletju, ko je razsušena zemlja požirala iztekačo vodo v neomejenih količinah in tako preprečevala, da bi na površju nad okvaro nastale luže, odigrala sila pomembno vlogo. Trenutno morajo nekako odstraniti še njegovo edino pomnjkljivost: pri odkrivanju poškodb na plastičnih napeljavah ne deluje najbolj zanesljivo.

Posipanje s kalcijevim namesto z dosedanjim natrijevim kloridom (soljo) ima svoje prednosti. Kalcijev klorid menda ne razžira pločevine, ne maši kanalizacijskih jaskov, ker ga ni treba mešati s peskom in (po deklaraciji) zamrzne šele pri -18 stopinjah celzija. Za sedaj s to snovjo posipajo predvsem dvorišča in tiste odseke cest, za katere so pristojni v celoti. Vzdrževalci so namreč na tem področju trije in nočejo, da bi voznike za vsakim križiščem presenetil drug način vzdrževanja ceste: pluzenje, soljenje in pesek ali CaCl₂. Sicer pa so Kostakovi delavci letošnje snežne težave prebradili kar med

ma, saj vzdržujejo kar 280 km cest in vse mestne ulice, predvsem pa ga nameravajo uveljaviti tudi kot tržni del svoje ponudbe. Ob prikazu smo izvedeli, da imajo na primer na Dunaju preko 180 takih naprav. Naprava RIKOPRES je nameščena na tovornjaku, ki zbira smeti, odložen v kontejnerje. Ko "posadka" strese kontejner v napravo, ta njegovo vsebino stisne in ji zmanjša prostornino. Tako lahko v tovornjak spravijo vsebino petih kontejnerjev, kar pomeni ogromen prihranek pri gorivu in času, če upoštevamo, da so s stariimi tovornjaki morali vsako posodo posebej odpeljati na deponijo. V Kostaku pričakujejo, da bodo s tako opremo lahko uresničili naloge, ki jih pred njih postavlja odlok: o organizaciji odvoza smeti na sanitarno deponijo iz vseh strnjenih naselij naše občine, po možnosti z ločenim zbiranjem (sortiranjem) pri izvoru, v treh letih. Le še deponijo bo treba najti, to pa ni več (samo) Kostakova naloga!

Stroj za pometanje ulic, posipavanje, košnja brežin, pluzenje pločnikov... Kostak ga bo uporabil za tržni del svojega programa.

Jože Novak

Kostakovo sanitarno deponijo v Spodnjem Starem Gradu zadnja leta redno poplavlja Sava. Škode ni malo, tako je bilo tudi jeseni, ko je voda odnesla lep kos zaščitne ograje. Bolje je, da tudi ne razmišljamo o tem, kaj poplave pomenijo za ekologijo, podtalnico in še kaj. Nove lokacije od nikoder, ker take reči pač nihče ne mara blizu sebe...

V treh letih bomo sortirali odpadke v vseh naseljih občine Krško

V letu 1992 je bil v občini Krško sprejet Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki (objavljen v Ur. l. RS, št. 40/92). Komunalno-stavbno podjetje Kostak Krško mora po določilih tega odloka zbirati in odvažati smeti iz vseh strnjenih naselij v občini. Določeno je tudi ločeno zbiranje koristnih odpadkov.

Kako bomo v Kostaku to nalogo uresničili

1. Iz vseh strnjenih naselij bomo organizirali odvoz odpadkov. V letošnjem letu bomo namestili posode za odpadke v naslednjih naseljih: **Cesta, Gora, Golek, Sp. Dule, Gorenja Lepa vas, Kalce, Mali Trn, Veliki Trn, Apnenik, Nova Gora, Ravnji, Drenovec, Senušje, Straža, Sela, Raka, Cirje, Dolga Raka, Podlipa, Smednik, Kržišče, Zaloke, Velika vas, Gorenja vas, Gorica, Jelše, Veliki Podlog, Pristava, Kalce-Naklo, Brod, Podbočje, Sp. Libna, Stari Grad, Dolenja vas, Zdole, Pleterje, Rožno, Drnovo, Mrtvice, Brege, Vihre, Koprivnica, Veliki Kamen, Mali Kamen in Brezje.**

Z namestitvijo posod in odvozom začnemo s 1. marcem 1993, po dogovoru s posamezno krajevno skupnostjo in po opravljenih obiskih v naseljih.

2. Uvajamo tudi modelni projekt ločenega zbiranja odpadkov na izvoru, in sicer v letošnjem letu v mestu Krško – na desnem bregu reke Save.

3. Občane bomo o načrtovanih aktivnostih obveščali redno preko sredstev javnega obveščanja, potrudili pa se bomo tudi z izdajo ustreznih brošur.

4. Z dobavitelji posod za odpadke bomo poskušali skleniti najugodnejše cenovne in plačilne pogoje. V odloku je določeno, da prvo posodo plača uporabnik sam, vse nadaljnje zamenjave pa mora opraviti izvajalec odvoza. Izvajalec odvoza pa tudi določi tip posode. Posode bodo uporabniki lahko nabavili v KO-STAKU, oziroma jih bomo občanom dostavili na določeno mesto. Plačilo bo možno v več obrokih.

Vzporedno z našimi aktivnostmi bo občina na svojem območju organizirala tudi čiščenje črnih deponij – do konca junija leta 1993.

Prepričani smo, da je v nas vseh prisotna želja po varovanju okolja ter da bomo s skupnimi napori in razumevanjem vse te dejavnosti tudi izpeljali v predvidenem roku treh let.

KSP KOSTAK Krško
Direktorica:
Silvana Mozer, dipl. oec.

S Kostakovega prikaza tehnike: tovornjak Rikopres lahko naenkrat „spravi“ pet kontejnerjev smeti in jih odpelje na sanitarno deponijo.

IZ SINDIKALNE PRAVNE PRAKSE

Dobili smo prvo vprašanje: **Se ob sklenitvi pogodbe o zaposlitvi podpisujejo še kakšni drugi dokumenti ali dogovori?**

Odgovor je zelo kratek: NE!

Pogodba o zaposlitvi je edini akt, s katerim delodajalec in delojemalec vzpostavita pogodbeni odnos. Zato je za preverjanje zakonitosti pogodbe o zaposlitvi neposredno pristojno sodišče združenega dela (135. člen ZDR).

11. in 12. člen Zakona o delovnih razmerjih nalagata sklenitev pogodbe o zaposlitvi, njeno vsebino pa določa 6. člen Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo:

“POGODBA O ZAPOSLOTVI

S pogodbo o zaposlitvi delavec in organizacija oz. delodajalec uredita naslednja vprašanja:

- sklenitev in trajanje delovnega razmerja.
- delovno mesto, za katero se sklepa delovno razmerje.
- poskusno delo (če se zahteva).
- pripravništvo (če se delovno razmerje sklepa s pripravnikom).
- kraj opravljanja dela.
- delovni čas, odmori, počitke in dopust.
- osebni dohodek in nadomestila osebnega dohodka.
- način spremembe pogodbe.
- druge pravice in obveznosti organizacije oz. delodajalca in delavca.

Delavca je potrebno pred podpisom pogodbe o zaposlitvi seznaniti z vsebino kolektivnih pogodb, ki določajo njegove pravice in obveznosti.

Ob taki vsebini pogodbe o zaposlitvi ni nobene zakonske ali logične osnove za podpisovanje kakšnega dodatnega dogovora, sporazuma ali česa podobnega. Iz prakse poznamo:

- podpisovanje sporazumnega prenehanja delovnega razmerja vnaprej;
- zmanjšano osnovno (izhodiščno) plačo;
- odpovedovanje nekaterih pravic iz dela in delovnega razmerja.

Vse take pojave nam sporočite takoj, da bomo lahko posredovali preko pristojnih služb in sodišč.

Jože Černoša

Deset let obratovanja NEK

Po projektu je bila predvidena razpoložljivost krške jedske elektrarne 75-odstotna, v dosedanjih desetih letih obratovanja pa je objekt dosegel 79–80 % razpoložljivosti. Zaostanek (1–2 %) za planskimi usmeritvami je vodstvo elektrarne zabeležilo samo v letu 1992, “krivdo” za to pa gre pripisati lanski suši, zaradi katere so vse poletje in pozno v jesen morale njihove naprave obratovati pri nekoliko nižji zmogljivosti od predvidene.

S tem podatkom je ing. Stane Rožman, direktor NE Krško, pričel razgovor ob novoletnem srečanju z novinarji (ob koncu decembra '92), ko je vodstvo elektrarne javnost hkrati opozorilo na to, da objekt uspešno deluje že deset let. Stane Rožman se sicer zaveda, da je govorjenje o varnosti obratovanja elektrarne v vseh teh letih lahko le posredna kategorija, poudaril pa je, da ves ta čas ni bilo dogodka, ki bi ogrozil varnost okolja. Na lestevici 0–7 nosijo vsi dosednji dogodki “težo” 0 ali 1. Hkrati so vsa leta varnostne sisteme elektrarne dograjevali. Lani so, na primer, v času letnega remonta vgradili vrsto monitorjev radiacije, sistem za vzorčenje tekočin in plinov, zamenjali so varnostni del računalniškega procesnega informacijskega sistema... Varno obratovanje je bilo pač prvi globalni cilj nuklearke, uspelo jim ga je povežati tudi z vsemi ustreznimi mednarodnimi združenji, ga “internacionalizirati”, kar po Rožmanovih besedah pomeni tudi nekatere ne najbolj pozitivne korake. S tem je mislil ustanovitev nekaj komisij, katerih strokovnost je po njihovem prepričanju vprašljiva: odlok Peterletove vlade o ustanovitvi mednarodne komisije z enoletnim mandatom, ki naj bi ovrednotila jedsko varnost v Krškem.

Potrudili so se tudi pri odnosih z javnostjo, tako laično kot strokovno, saj so (med drugim) sproti in celovito posredovali vse ustrezne informacije, potrebne za vodenje t.i. projekta “zagoni elaborat o predčasem zapiranju JE Krško”, ki je sedaj končan in o katerem lahko samo upamo, da ne bo naredil okoliskemu prebivalstvu več težav, kot sta jih že sama gradnja in zagon NEK (op. avt). Sicer pa bo projekt šele predstavljen (tudi širši javnosti, dotlej pa, po Rožmanovih besedah, ostaja ena od osnovnih nalog nuklearke tudi kakovost njenih storitev v vseh pomenih. Pri uresničevanju te naloge morajo sodelovati vsi dejavniki do vrha državnih oblastnih organov. V to je Stane Rožman med drugim vstrel tudi poslovni odnos, ki nikakor ne pomeni, da morajo proizvajalci energije pač vestno opravljati svoje delo, medtem ko plačila, ki morajo pokriti vse stroške proizvodnje, niti niso nujna. V slovenski in hrvaški energetiki se iz plačila električne energije pokrivajo osebni dohodki in prispevki, vsi ostali stroški pa so ovrednoteni in odobreni, vendar nepokriti. Vsak objekt si mora dodatne vire za pokrivanje teh stroškov zagotoviti dodatno. Tako je vlada Republike Slovenije v letu '92 z nekaj znatnimi intervencijami zagotovila neprekinjeno obratovanje, žal pa ta proces in taki odnosi izjemno obremenjujejo vse prizadete.

Do določene mere je uspela tudi depolitizacija JE Krško, problematika je ponovno prešla na strokovno raven in ing. Rožmanu se to zdi pozitivno znamenje za uspešno opredeljevanje nadaljnje usode elektrarne. V letu '93 pričakujejo v Sloveniji dokončno opredelitev jasnega odnosa do elektrarne, nanjo pa bodo vezali svoj dolgoročni razvoj. Če tega ne bo, bo vodstvo elektrarne lahko tudi zamujalo z nekaterimi dolgoročnimi ukrepi (npr. menjavo uparjalnika), ki jih bo moralo doreči. Tudi prej omenjeni elaborat o predčasem zapiranju elektrarne po Rožmanovem osebnem vtisu obdeluje dvanajst relevantnih izhodišč smiselnosti predčasnega zapiranja objekta do leta '95 in vsi analitiki teh izhodišč niso potrdili smiselnosti tega zapiranja v današnjih razmerah. Tudi recenzenti niso imeli bistvenih pripomb na take ugotovitve, zato naj bi

Janko Špiler, Stane Rožman in Josip Aralica med tiskovno konferenco ob deseti obletnici obratovanja krške jedske elektrarne. V zadnjem času so po besedah direktorja Rožmana revidirali tudi celoten načrt za primer jedske nesreče v NEK, uskladili so ga z načrti, ki veljajo v evropski in ameriški praksi. Krčani menda pričakujejo, da bodo tem standardom prilagodili tudi celotne načrte na ravni republike, poudarjajo pa, da je to izven njihovega dosega. Neuradno, po kuloarjih, in ne na omenjenem srečanju, pa smo nekaj izvedeli tudi o pripravah na ustrezno vajo, ki da bo letos.

ministrstvo za energetiko stališčem s plenarnega zasedanja, kjer so razpravljali o tej študiji, dodalo tudi priporočilo vladi, naj elektrarne ne zapira do leta '95.

Sicer pa je plačane realizacije proračuna NEK v letu 1992 45 % (iz plačil za električno energijo, vključno s kompenzacijami), za vse ostalo pa so morali najti dodatne vire. Te je zagotovila Slovenija z dvema večjima paketoma posojil: 12 mil. US dolarjev za nakup goriva in tretjega v okviru zakona o garancijah za energetske objekte v višini 25 mil. USD za remont. Stroške za to posojilo sta prevzela oba sistema – solastnika: slovenski in hrvaški. Elektrogospodarstvi Slovenije in Hrvaške dolgujeta krški nuklearki vsako po 2.000 milijonov SIT (skupno 4.000). Stane Rožman je sicer priznal ministrstvu za energetiko (Avberšček) zasluge pri utiranju poti iz nemogočega položaja, v katerem se nahaja naša energetika, povedal pa je tudi, da ob sedanjih cenovnih razmerjih med elektriko in gorivi ni možnosti, da bi nastali pat položaj razrešili. Mimogrede: nuklearka pričakuje za lastno energijo priznanje cene petih do šestih pfennigov za kWh in pričrani so, da je to zelo razumna vsota, ker trdijo, da je lastna cena termo objektov na ravni 12 ali več pfennigov za kWh. Zato od tega ne nameravajo odstopiti. Bo pa, po njihovem prepričanju, javna sfera do energetike še naprej zelo restriktivna, odločanje bo zelo centralizirano. Takega obnašanja Rožman ne ocenjuje dobro, ker ne sili vsakega elementa znotraj sistema, da se obnaša racionalno. Zato direktor NEK zagovarja tezo, da naj podjetja v energetiki ne dobijo statusa obratov, ampak status podjetja, ki bo moralo poslovati in bo za to tudi odgovorno.

Dvanajsti krog pobota

Krška podružnica SDK je sporočila, da se je v dvanajstem krogu, ki je bil izveden 19. decembra lani, večstranskega pobota udeležilo 121 pravnih oseb s področja Posavja, to je 3 več

kot v predhodnem krogu. Udeležence so medsebojno pobotale 198 milijonov tolarjev ali za 12,9 % več kot v enajstem krogu. Doseženi pobot je znašal 17,10, to pa je najvišji odstotek pobota v lanskoletnih kompenzacijah.

Proizvodnja celuloze je odvisna od cene surovin in od ekoloških zakonov

Vse predolgo smo na Videm (vsaj podzavestno) gledali kot na obrat za moljenje denarja iz Beograda, pa če si to priznamo ali ne. Tudi če ni bilo povsem tako: kot ekonomsko enoto ga vsekakor nismo sprejemali, ker če bi ga, potem Videm ne bi zgradil marsičesa v krški občini in v Posavju, ampak bi si najprej postavil ekološko urejeno in nesporno proizvodnjo. Jasno je, da na to trditev ogorčeni Vidmovi delavci gledajo drugače kot ostali, a dejstva verjetno niso daleč od nje. Danes se tovarna bori za racionalizacijo svoje proizvodnje, to občuti vsak član kolektiva in ponoven zagon obrata Celuloze po nekajtedenskem premoru pomeni upanje, a tudi strah: za koliko časa bo tokrat!?

Razgovor o teh rečeh so pričeli delavci v Celulozi in potem smo morali dati možnost še drugi strani, da pove svoj del zgodbe.

Ing. Roman Urbanč, pomočnik vodje regeneracije in tehnologije: "Sedaj opravljamo pripravljala dela, pregledujemo sisteme in poškodbe na njih, nato bomo napolnili kotel z vodo, jo segreti in za dve uri dvignili tlak na 40 bar (barov), potem jo bomo izpustili in natočili tehnološko vodo... Če stvar normalno obratuje, bomo še okrog dve uri kurili z mazutom, potem pa preidemo na lastno energijo, nizkotlačno turbino in uporabo zgoščene lužine: zagnali bomo uparilnik, absorbirajo in vse ostale nujne obrate v sklopu regeneracije. Celulozo bomo začeli kuhati takoj, ko dobimo paro in ko prižgemo kotel za proizvodnjo kisline. Po kuhanju, pranju in beljenju bo celuloza lahko na izžalnalnem stroju že v petek. Pogoj je seveda, da danes zakurimo in da pri pregledu sistemov ne odkrijemo večjih poškodb zaradi mraza.

"Najtanjši smo, žal, pri lesu. Po naših informacijah imamo namreč na zalogi okrog 1.400 kubikov smreke in 3.500 kubikov bukev, to pa zadostuje za okrog 17-dnevno proizvodnjo. Kemikalije prihajajo redno. V regeneraciji dela okrog 50 ljudi, v vsej Celulozi pa jih je 200, medtem ko je na to proizvodnjo vezanih skupno 600 delovnih mest. Sicer pa ne smemo računati samo na ta delovna mesta. Naša proizvodnja zaposluje tudi ljudi izven Vidma: sekalce, železničarje... Zato bi bil čas, da se ta država končno odloči, kaj bo storila z Vidmom in njegovo proizvodnjo celuloze. Če sklenemo, da to hočemo imeti, potem naredimo vse za to, da bo reč delovala. Zagon Celuloze stane 100-150 tisoč DEM in s tem se ne moremo igrati. Žvečilni gumi lahko kupiš ali prodajaš za sproti, papirnicarji pa celulozo nabavljajo za mesec dni naprej. Gozdarji trdijo, da je lesa dovolj. Zakaj potem ne gre? Če Litostroj prodajo eno turbino, se o tem časopisi razpisujejo, mi pa proizvedemo za 400.000 DEM celulozo dnevno, a se za to nihče ne zmejni."

Martin Jurečič, mojster uparilnice: "Nihče med nami ni zadovoljen ob tokratnem zagonu, saj se bojimo, da bo proizvodnja trajala samo 14 dni, kolikor je lesa, po drugi strani pa se po mrazu ne da povsem izprazniti cevovodov v sistemu in nastaja škoda. Problem je res v negotovosti, saj ne vemo, do kdaj bomo delali, koliko denarja imamo na voljo... Ljudje so zevoltirani: ker krožijo govorice, da je to naš zadnji zagon. Slišati je, da ko izpraznimo lesni prostor, za nas ne bo več dela. Včeraj sem po 14 dneh prišel v tovarno in slišal sem vsaj deset različnih trditve, med drugim tudi to, da so nekateri vodilni že z eno nogo v Goricanah (Medvode), da bo tam eden izmed njih z lastnimi sredstvi postavil čistilno napravo..."

Rolf Norman, direktor Vidma: "Priložnost imamo, moramo jo skušati izkoristiti!" "Ne mislim, da bo proizvodnja trajala samo štirinajst dni, mora-

mo pa z njo generirati dodatna sredstva, če nečemo, da se delo v Celulozi ustavi. Glede na sedanje cene mislim, da imamo možnost, da nam celo uspe s proizvodnjo pokriti stroške in še nekaj zaslužiti. Če to ne bo šlo, potem Celuloza res nima svetle prihodnosti. Sicer pa, tudi če Celuloza ne bi takoj dajala profita, če bo trenutno proizvajala z izgubo, se nam še vedno izplača poslovati, če bomo ocenili, da v prihodnosti možnost za dobiček je. Zato skušam prepričati solastnika in prihodnje možne investitorje, da bi vlagali denar. Zavedati pa se moramo, da boljše (kakovostnejše) kot je obratovanje v Celulozi, lažje bomo ocenili delo obrata v prihodnosti in lažje bomo pridobili nove investitorje."

Gospod Norman se zaveda težav, ki jih pri zagonu povzročajo zima. Pravi, da je vse življenje preživel v veliko hušji klimi, kot je tukajšnja, in so po praznikih ponovno zaganjali obratovanje. Sicer pa sta bila za ustavitve Celuloze dva vzroka: prvi in največji vzrok je premajhno tržišče, poleg tega pa ni bilo dovolj obratovnih sredstev. Pomembno pa je, da imaš trg. Potem lahko proizvajáš in prodajáš. "Velikokrat sem že povedal, da je vsa celulozna industrija v Evropi v hudi recesiji. Vsaka njihova tovarna je imela 15-25 % zastoja v operativnosti, kar v dnevih pomeni 2 do 2,5 meseca."

Opomnili smo gospoda Normana na to, da je sam izjavil, da ima Videm dobre strokovnjake in da ljudje delajo dobro, zato bi kazalo nekoliko natančneje opredeliti njegov pogoj: "Če bomo dobro in poceni delali, potem bo proizvodnja obstala!"

"Zavedam se, da so to zelo težki problemi. Stroški in ekonomičnost imajo zelo malo opraviti z našimi ljudmi, saj so njihove

plače v primerjavi z ostalimi odhodki skoraj neznatne. Njihova prizadevanja in delo so v redu, žal pa nimajo vpliva na ceno lesa, ki je, npr. v Vidmu zelo visoka.

Zaradi tega moramo na vsak način zbijati vse ostale stroške tam, kjer to lahko storimo – če hočemo, da naša proizvodnja celuloze obstane. Ljudje morajo še naprej delati kar najbolje, dati morajo vse od sebe, enako velja tudi za mene, šele potem lahko upamo na uspeh. To praktično pomeni, da moramo na tržišče vseskozi dajati enako kakovostno celulozo, ki je ne bo težko prodajati, to pomeni čim manjše stroške... Pri vsem tem pa je "vroč krompirček" ekologija in nov zakon, ki naj bi leta '95 omejil izpuste in ki čaka na sprejem v slovenskem parlamentu. Tisti, ki ga bodo sprejeli, morajo namreč vedeti, da bo treba najti tudi denar, potreben za naložbe v čistilne naprave. Ta denar bo povečal naše stroške, ne bo pa vplival na boljšo prodajo naših proizvodov.

Naši konkurenti so namreč ob koncu 70. in v 80. letih večinoma (na Švedskem jih je 90 %) že zgradili svoje čistilne naprave in so, kar zadeva te stroške, že dolgo pred nami. Bila so obdobja, ko je Videm dobro posloval in takrat je zamudil priložnost, da si to uredi.

Še enkrat poudarjam: ekološki zakoni imajo dve plati. Dobri so za varovanje okolja, a politiki, ki jih sprejemajo, morajo vedeti, kje bodo vzeli denar za investicije za njihovo uresničitev! To vidim kot eno svojih pomembnih nalog: ob pomoči delavcev Vidma moramo dopovedati sistemu, da brez denarja ne bo šlo, predvsem pa, da se vse te naložbe ne bodo povrnile, da bo to porabljen denar. Zato imamo dva izziva:

– kratkoročen je, da najdemo sredstva za takojšnje, sprotno obratovanje v času, dokler se cene na tržišču ne popravijo, – dolgoročno naloga pa nas čaka, ČE bo parlament sprejel sedaj predvideno ekološko zakonodajo in bomo morali najti denar za čistilne naprave."

Kakšna je lahko pri tem pomoč zaposlenih?

Delati morajo kar najbolje in najceneje in čim prej zagotoviti potrebno kakovost proizvoda. Že sedaj moramo začeti navezovati stike s člani parlamenta in jim pričeti dopovedovati, kakšne finančne obveznosti bo pomenil sprejem ekološke zakonodaje za Videm in kolikšna sredstva bo treba zagotoviti za uresničitev zakonskih določil, ki bodo v primeru sprejema stopila v veljavo leta '95. Pomoč pri tej investiciji bomo morali dobiti, sicer...

Osebnostno mislim, da Slovenija kot država mora imeti tovarno celuloze. Imamo dovolj lesa in z makroekonomskega stališča je veliko bolje, da proizvajamo in izvažamo celulozo ali celo papir, kot pa da izvažamo celulozni les, uvažamo pa celulozo in papir. Čeprav se zavedam, da pri tem poslu dobički niso zelo visoki. Tudi večina surovin, ki jih uporabljamo v proizvodnji, je domačih, zato bi uvoz celuloze pomenil tudi negativno trgovinsko bilanco. Na podlagi makroekonomske analize moramo proizvajalci slovenskemu parlamentu to predočiti. Tu so tudi naši kupci in kaže, da na končno odločitev o usodi Celuloze vplivalo veliko silnic. Končno gre za demokracijo kot tako in parlamentu moramo imeti možnost predočiti dejstva tako mi, proizvajalci, kot tudi tukajšnji volilci, ki so od nadaljnje usode te Celuloze odvisni."

Nov tarifni sistem in postavke za električno energijo

Vlada Republike Slovenije je sprejela nov Tarifni sistem za prodajo električne energije iz elektroenergetskega sistema in za odkup električne energije od malih proizvajalcev (Uradni list RS, št. 58/92) ter izdala Soglasje k tarifnim postavkam za prodajo električne energije (Uradni list RS, št. 58/92), ki so stopile v veljavo 1. 1. 1993.

Večini uporabnikov električne energije niso dostopni uradni listi. Informacije, ki so jih posredovala sredstva javnega obveščanja, pa so tako raznolike in velikokrat celo zavajajoče, tako da si uporabniki v večini primerov ne morejo izluščiti bistva sprejetih odločitev za njihov "žep", zato vam navajamo bistvene spremembe za uporabnike gospodinjstva odjemca.

1. Ukinja se popust 50 kWh mesečno v gospodinjstvu na uporabnika.

2. Spreminja se kriterij za odjemno skupino mali odjem v gospodinjstvu. V bodoče se lahko uporablja 1 x 16-amperska obračunska varovalka, ki omogoča uporabo pralnega stroja. Kot strošek za obračunsko moč se bo obračunaval le 1 (en) kW obračunske moči mesečno. Porabljena energija v kWh se bo obračunavala po tarifni postavki za enotarifno merjenje, ki je za 40 % večja kot pri enotarifnem merjenju v odjemni skupini gospodinjstva. Tarifna postavka je enaka celo leto in se ob spremembah sezon ne spre-

minja. Uporabnik se lahko uvrsti v odjemno skupino mali odjem v gospodinjstvu le na stalnem bivališču.

3. Za uporabnika električne energije je racionalna uvrstitev v odjemno skupino mali odjem v gospodinjstvu le pri porabi do 56 kWh mesečno.

3. Obračunska moč bo v odvisnosti od jakosti obračunskih varovalk enaka skozi celo leto.

4. Spremeni se razmerje dnevnih tarifnih postavk: višja dnevna tarifna postavka (VT) in manjša dnevna tarifna postavka (MT) sta v razmerju 1,7:1 (prej 2:1).

5. Enotarifno merjenje bo imelo za 16 % nižjo tarifno postavko od višje dnevne tarifne postavke (VT) – prej 20 %.

6. Izločena je uporaba dirigirane porabe, krmiljene s stikalno uro. V bodoče bo to omogočeno le uporabnikom, ki imajo daljinsko krmiljenje (MTK).

7. Zaradi določil prejšnjega tarifnega sistema in podaljšanja nižje sezone v mesecih oktober, november in december 1992 se obračunska moč ne bo obračunavala do 1. 4. 1993. Za plačano

obračunsko moč v imenovanih mesecih pa bo opravljen poračun.

Tarifne postavke za uporabnike gospodinjstva odjemca, ki stopijo v veljavo po odpiranju električnih števecov po 1. 1. 1993, za čas višje sezone, to je januar, februar in marec, so:

– obračunska moč 64.350 SIT (v imenovanem času se ne bo obračunavala)
– energija – enotarifno merjenje 6.963 SIT/kWh
– energija – višja dnevna tarifna postavka (VT) 8.283 SIT/kWh
– energija – manjša dnevna tarifna postavka (MT) 4.873 SIT/kWh
– energija – mali odjem v gospodinjstvu 8.107 SIT/kWh

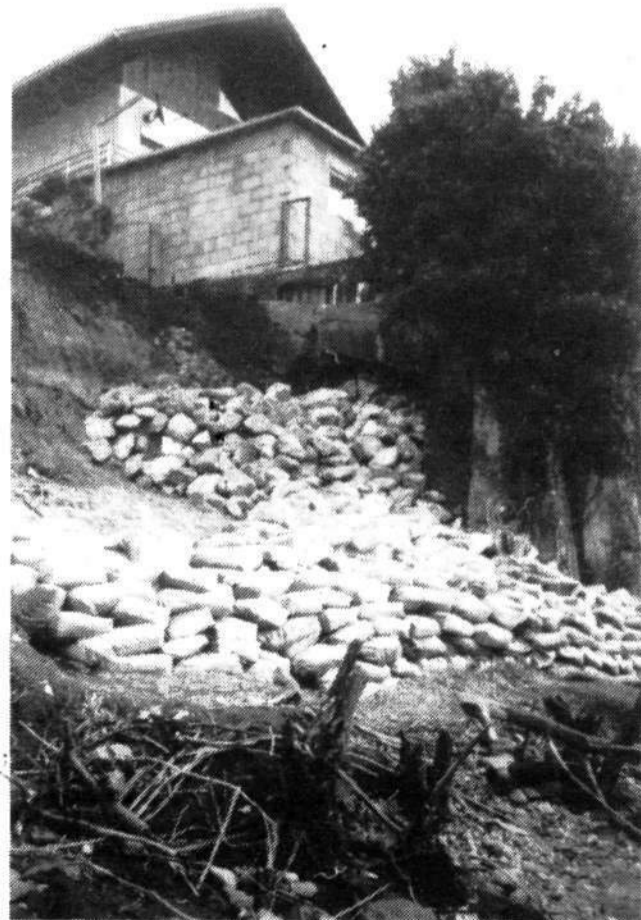
Ob upoštevanju določil novega tarifnega sistema in novih tarifnih postavk za električno energijo navajamo mejne vrednosti mesečne porabe električne energije na uporabnika v odvisnosti od jakosti obračunskih varovalk:

Varovalni vložki	kWh/mesec
3 x 25 A	274
3 x 20 A	207
3 x 16 A	173
1 x 35 A	207
1 x 25 A	140
1 x 20 A	73
1 x 16 A	40

Če ima uporabnik električne energije manjšo mesečno porabo od navedene, bo imel v mesecih januar, februar in marec manjše stroške za električno energijo kot v decembru 1992 (pocenitev), v nasprotnem primeru pa bodo stroški večji (podražitev).

Primer. Uporabnik, ki ima vgrajeno 3 x 25-ampersko obračunsko varovalko in povprečno mesečno porabo v času višje sezone 200 kWh, bo imel v mesecih januar, februar in marec za 14,4 % manjše mesečne stroške za električno energijo kot v decembru 1992; uporabnik, ki ima pri enakih varovalnih vložkih povprečno mesečno porabo 1350 kWh, bo imel v omenjenih mesecih za 10,1 % večje stroške.

Elektro Celje
Poslovna enota Krško

Ob gradnji HE Vrhuvo je reka Sava ponovno pokazala, kakšno moč lahko razvije voda, če hoče. Priznajte, da ima človek povsem drugačen vtis, če sliši poročilo o tem, da je voda nekomu skoraj spodkopala hišo, ali pa če to dejansko vidi. Sedaj je spodkopana brežina pod Dragarjevo domačijo zavarovana z zidom iz vreč, polnih peska. (Foto: Alfred Železnik)

Veseli december ali kako so volili naši otroci

T. Grayu se je nekoč zapisala misel: "Ne menijo se za tegobe, ki še pridejo, niti ne mislijo na prihodnji dan." misel, ki je značilna za otroke vseh starosti, spolov, pripadnosti ali nepripadnosti. Kljub temu da "ne mislijo na prihodnji dan", jim vendarle ostane v spominu današnji ali včerajšnji, od nas pa je odvisno, ali bodo spomini lepi, manj lepi; da jih sploh ne bi bilo, je utopija skromne domišljije, ki je poražena v boju z otroškimi pričakovanji.

Pričakovanja krških otrok so bila v "Veselem decembru" velika, vendar bi se lahko sprevrgla v še večje razočaranje, če "gobica" na Gasilskem domu v Krškem ne bi odprla svojega okenca, skozi katero je potem zadisalo po pravljicni deželi čudes in velikih skrivnosti.

December je bil čas tihe sreče, ljubezni in prizanesljivosti do bližnjih. Mi pa smo naše otroke, kot da še nismo odvrgli bremena Miklavža, poslali na volitve in od njih zahtevali, da volijo za kršćanske demokrate (Božička) ali za Združeno listo (dedka Mraza). Ampak ob vsem dolžnem spoštovanju so nam majhni volilci povedali, da imata Božiček in dedek Mraz nekaj skupnega: oba sanjata neki boljši čas, ki ga, žal, ni, obenem pa nam pokazali pot svoje domišljije, ki se je udeležila v "gobici" s preprostim imenom Gasilski dom.

Gobica, ki je tako srmežljivo in boječje odprla svoje okno, je zasijala v soju otroške sreče. Pridružil se ji je še dedek Mraz, katerega prihod ni bil rezultat volilnega izida, ampak uresničitev pričakovanj naših najobčutljivejših someščanov. Njegov prihod tudi ni bil plod božanskih popotovanj med zvezdami in galaksijami, ampak in predvsem plod prijaznega vabila krških gasilcev. Da ga niso pripeljali pravljicni jeleni, sploh ni pomembno. Pomembno je, da je bil tukaj, da se ga je dalo dotakniti, z njim spregovoriti, ga pocukati za brado in verjeti, da je darilo, ki je čakalo pod novoletno jelko v domači dnevni sobi, njegov prispevek k radosti otroškega srca.

Dogajanje, ki se je odvijalo v notranjosti "gobice", je bilo skromno, vendar lepo, lepo nam, ki pravljicam ne verjamemo več, še lepše našim otrokom, ki v njih doživljajo lepši, prijaznejši svet.

Na volitvah, kjer sta nastopala samo dva kandidata, je zmagal tretji, ki je združil vsebino in obliko obeh. Vsebinska in oblikovna sta bili pravljicni, ljudje, ki so ju kreirali, so tukaj, med nami, so eni redkih, ki so pozabili na pridobitništvo in se odločili narediti vsaj nekaj dni v letu veselih, drugačnih, otrokom prijaznejših.

Otroške volitve so mimo, zmagovalci so znani, mi pa poskušajmo ob naslednji priložnosti odpreti ne samo okno, ampak tudi vrata večje "gobice" (Kulturni dom), ki bo nudila zadovoljstvo in srečo vsem in vsakomur, ki ju je pripravljen sprejeti in deliti. Takšna gobica v Krškem obstoji in prav bi bilo, da vsaj enkrat v letu sprejme naše malčke v svoje zavetje, da ne bodo otrdelih ust peli "Kogasne lučka na moji omariči" ali se drenjali v sicer prijazni, vendar za takšne priložnosti odločno pre majhni dvorani. Dogajanje naj bo skromno, kajti tudi v skromnosti se skriva veliko lepega, samo da je toplo, prijazno – plačilo, če že mora biti, bodo iskricice sreče v otroških očeh.

Je to dovolj, da se bodo Talijina vrata ob naslednjem trkanju premraženih ročic odprla? Prav gotovo, če bomo sposobni dojeti misel, izrečeno v novoletni poslanici predsednika Kučana: "Želje se izpolnijo, če jih želimo in če jih spreminjamo v resničnost z delom in skupaj z drugimi. To ni težko med ljudmi, ki si zaupajo in znajo".

Damjan Lah

Dedek Mraz tudi za otroke vojne

Begunci iz Bosne, ki so se aprila '92 začasno nastanili v Zbirnem centru v Krškem, so še vedno tu med nami. Tudi za njih se začenja novo leto, polno upanja na mir v njihovi deželi in na skorajšnji povratek domov.

Zadnji teden v starem letu so begunke za nekaj časa odložile svoja ročna dela, otroci pa so prekinili svoje šolske obveznosti in se predali prednovoletnemu rajanju.

V torek, 29. 12. '92, je vodstvo Zbirnega centra ob zaključku leta organiziralo skupno srečanje v jedilnici Zbirnega centra, katerega so se udeležili begunci, predstavniki OO RK, OO Civilne zaščite. Centra za socialno delo Krško ter prostovoljci iz Italije. Vse prisotne je pozdravila vodja Zbirnega centra, ga. O.

Gorenc, ki je beguncem in vsem njihovim svojem v novem letu zaželela v prvi vrsti miru in osebnih srečeh. Begunkam se je od srca zahvalila za njihova lepa ročna dela. Večer so popestrili tudi najmlajši begunci, ki so pod vodstvom A. Ulčnika pripravili kratek, a prisrčen kulturni program. Naslednji dan pa je begunske otroke s svojim spremstvom obiskal tudi čisto pravi dedek Mraz. Otroci so mu navdušeno zapeli nekaj pesmic, "dedek s sivo brado in belo kučmo" pa jih je z željami po miru in veselju tudi

skromno obdaril.

Tako so begunci vsaj za trenutek pozabili na dnevna poročila iz njihove dežele, kjer še vedno divja kruta vojna. In solze begunk, katerim smo v teh dneh lahko bili priča, so nam govorile, kako težko je vzdržati, ko veš, da nič več ne moreš storiti, dati svojemu otroku razen ljubezni in obljub o bližnjem povratku domov. Stvarnost ni taka, kot bi si jo begunka želela, ampak je taka, kot je. Vendar begunka ni sama, ona živi v prisotnosti slehernega dne, polnega skritega upanja na vsaj eno dobro novico iz njenega kraja. Tako lahko vsi skupaj samo upamo, da bo leto, ki je odšlo, odneslo s seboj tudi vse sovraštvo in vojne nemire,

Aleksej Ulčnik

pustilo pa zdrave kali za sajenje novih, boljših časov.

Begunci, naj vam bo srečno!

Marina N. Rabzelj

Tudi letos uspela akcija krških gasilcev:

Dedek Mraz za najmlajše

Gasilsko društvo in Društvo prijateljev mladine Krško sta v krškem Gasilskem domu organizirali novoletno praznovanje otrok in srečanje z Dedkom Mrzom v dneh med 25. in 30. decembrom '92. Spremlstvo Dedka Mrza in gostujoče skupine so otrokom pripravili izjemno doživetje. Vsak dan se je Dedek Mraz pripeljal v kočiji in pred Gasilskim domom pozdravil številne otroke ter njihove spremljevalce.

V nabito polni dvorani je vsak dan potekal kulturni program ter razne igrice za najmlajše. Dedek Mraz je otrokom delil sladkarije in sadje, za nastopajoče prostovoljce iz dvorane pa je namenil še posebne nagrade. Po končanem enournem programu so moderatorji krškega Centra za socialno delo še dodatno vodili zabavo otrok v dvorani. Še uro ali dve so rajali in izvajali razne zabavne tekmovalne igrice. Tudi zanje so bile pripravljene posebne nagrade. Vsak dan je bilo v dvorani na prireditvi najmanj 300 obiskovalcev.

Otroci in starši so bili s prireditvami izredno zadovoljni. Sprejemali so jih kot logično nadaljevanje obiskov Dedka Mrza iz prejšnjih let. Skupaj z njimi

Gasilsko društvo Krško
vabi na
redni letni občni zbor,
ki bo
v soboto, 16. januarja 1993
ob 17. uri v dvorani krškega
Gasilskega doma

Na občnem zboru bomo polagali obračun dosedanjega dela in ocenili njegovo uspešnost ter se domenili za naprej. Zato vas še enkrat vabim, da se zbora udeležite in prispevate svoj delež k oblikovanju našega skupnega videnja razvoja društva v naslednji mandatni dobi.

Predsednik:
Slavko Šribar

smo ugotovili, da je otrokom taka oblika novoletnega praznovanja potrebna in jo bo zato nujno ohranjati tudi v prihodnjih letih. Otroci se pri tem sprostitjo in doživljajo zadnje dneve leta v igri in rajanju. Kot posebnost so z navdušenjem sprejemali prihod Dedka Mrza v kočiji. Tudi srečanja so jim bila prava doživetja.

Za izvedbo prireditve in zagotovitev sladkarij ter drugih dobrot za otroke smo se obrnili po pomoč na podjetja in privatne firme. Vsi so se z razumevanjem odzvali in nam pomagali v raznih oblikah in po svojih močeh.

Za darila in izvedbo programa so prispevali: Ključavničarstvo Zlatko Zorič, Okrepčevalnica Jurček, Gostilna Komočar, Gostilna Murko, Trgovina AS, PapiRNica Pelikan, Trgovina Saša, Prodaja sadja in zelenjave Karimani, Kamnosežstvo Jakša, Cvetličarna Kerin, Tiskarstvo Drago Jordan, Sitograf Marjan Geršak, Taverna Krieger-Špöler, Pizzerija Pajek, Bife Cetinka, Trgovina Ana, M- Preskrba, M-Agrokombinat, Izvršni svet občine

Krško, Zlatarna Perla - Peterkovič, Vzgojno-varstveni zavod Krško, vrtec enota Pravljica, Glasbena šola, Osnovna šola Jurija Dalmatina, Glasbena skupina Big Band, Plesna skupina, Zavarovalnica d.d. - Območna enota Krško, Patek Lado - Krško, Levičar Branko - Cesta, Center za socialno delo Krško, Občinska zveza prijateljev mladine Krško, Tobak Ljubljana - Enota Krško, Papiroti Krško, Elektrotehna Krško in Foto Potonik Krško.

Vsem se za sodelovanje in pomoč v imenu srečnih otrok in v imenu organizatorjev iskreno zahvaljujemo. Hkrati se zahvaljujemo tudi vsem tistim neimenovanim, ki so nam tudi pomagali. V imenu otrok pa se zahvaljujemo tudi članom Gasilskega društva in Društva prijateljev mladine, ki so poskrbeli za ponudbo pijač, toplih napitkov in priljubljenega krompirčka pri okencu - gobici.

Že sedaj vabimo vse k sodelovanju tudi na naslednji prireditvi!
Za Gasilsko društvo in DPM Krško:
Slavko Šribar

Italijanski prostovoljci v Zbirnem centru Krško

V Zbirnem centru Krško sta novoletne praznike popestrili dve skupini italijanskih prostovoljcev, zvečine študentov in univerzitetnih raziskovalcev, ki so z begunci preživeli šest dni, od 30. 12. 1992 do 4. 1. 1993.

Skupina sedmih prostovoljcev iz Milana deluje v italijanski delavsko-katoliški zvezi (ACLI), ki se ukvarja s kulturnimi, socialnimi in športnimi aktivnostmi in je podobne skupine poslala že v 16 zbirnih centrov v Sloveniji. Ta privatna organizacija je celoten projekt pomoči beguncem zasnovala s prostovoljnimi prispevki v denarju, hrani, oblačilih, šolskih potrebščinah ipd. Prav tako financira vse stroške svojih prostovoljnih skupin.

spoznavanjem že prvi dan navezali zelo pristrčne stike z begunci. Glavni namen obiska je bil dostava humanitarne pomoči in izraz solidarnosti do vseh ljudi bivše Jugoslavije, ki jih je prizadela vojna. Največ časa so prostovoljci preživeli z otroki, organizirali so igranje, tekmovanja, ples, za odrasle ženske pa so pripravili tečaj krojenja in šivanja. V ta namen so kot del humanitarne pomoči pripeljali tri šivalne stroje, blago in ostale šiviljske

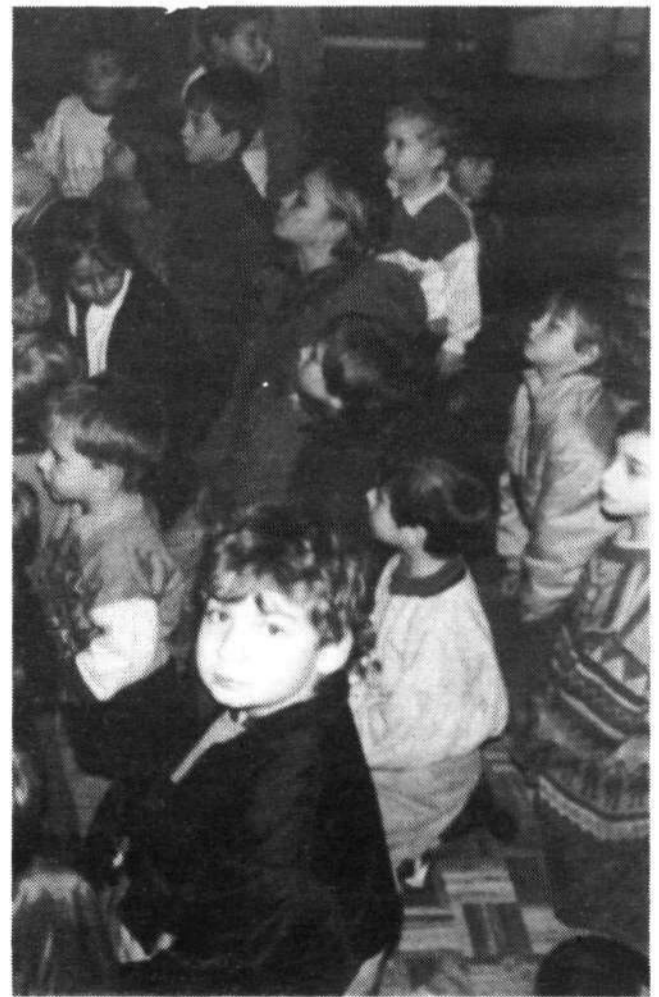
Otroci pa tudi odrasli so z italijanskimi prostovoljci postali pravi prijatelji, zato je bilo slovo zelo množično in ganljivo. Vsi skupaj upajo, da bodo lahko v februarju ali marcu spet prišli v Krško. (A. U.)

Stirje prostovoljci iz Neaplja pa so povsem na lastno pest zbrali veliko humanitarne pomoči (zdravila, obleko, otroško hrano, denarne prispevke) in jo podarili beguncem oz. Rdečemu križu v Krškem. Tudi potne stroške in stroške bivanja v hotelu so krili sami.

Obe skupini sta v centru delovali enotno in kljub težavam s

potrebščinah. Prostovoljci so v zbirni center prihajali v zgodnjih dopoldanskih urah in ves dan do dvajsete ure preživljali v družbi z begunci. Ves čas njihovega bivanja v Krškem je minil brez večjega spora, kar je v tako veliki skupini ljudi lep uspeh.

Aleksej Ulčnik

Pihalni orkester predstavlja CD ploščo in kaseto

Plošča in kasete s posnetki Pihalnega orkestra Videm in njegovega Big banda sta izdelani. Štirinajst skladb na plošči oziroma trinajst na kaseti predstavlja po žanru zelo pester izbor, kar napoveduje že prva skladba, Instant concert, glasbena parodija iz cele vrste skladb.

Orkester je posnel tudi dve skladbi, s katerima je dosegel uspehe na tekmovanjih: Caesar in Cleopatra in Spartacus, potem znane Gershwinove melodije in Hačaturjanov Ples s sabljami. Big band se predstavlja s skladbami Glenna Millerja, veliko plesne glasbe (cha-cha, samba). Privskovo priredbo slovenskih narodnih in Polnočno potjo istega avtorja s solistom Tomažem Grintalom, sicer članom Big banda RTV Slovenija, Mancinijem Pink pantherjem, rockovsko skladbo Mac Arthur park...

Predstavitve plošče in kasete je bila sicer napovedana že za lanski december, a se je zataknilo tako pri izdelavi posnetkov kot ovitkov. Zdaj je delo končano, plošča in kasete z naslovnico Stanislave Kozole s Senovega, natisnjeno doma, pri Gersaku v Krškem, sta na voljo kupcem. Dobite ju lahko pri članih orkestra, v Preskrbnih trgovinah, to soboto pa tudi v Kulturnem domu, kjer bosta Pihalni orkester in Big band posnete skladbe zagrata v živo. Poleg predstavitve na radiu Brežice bosta oba sestava imela ta mesec še javni nastop v Novem mestu, ki ga bo prenašal tudi Studio D.

Trud članov orkestra je tako ob pomoči sponzorjev dobil oprijemljivo obliko. Prvič se je zgodil

Na ovitku je predstavljeno 35-letno delovanje orkestra v slovenskem, angleškem in nemškem jeziku. K tubi, največjemu instrumentu, je na naslovnici dodan še delček skladbe Ples s sabljami, zapisan z notami s sabljami.

lo, da je tako velika glasbena formacija napravila tak izdelek. V orkestru si zdaj želijo, da bi našel na ugoden sprejem, saj bi občinstvo z nakupom plošč in ka-

set ne le izkazalo pozornost do dela domačih glasbenikov, ampak bi jim tudi posredno pomagalo v nemajhnih finančnih stiskah.

Poskus v Kostanjevici Poslovnost in kultura z roko v roki

Agencija za varnost in partnerska firma Janus iz Kranja sta sklenili prirediti novoletno srečanje v prostorih kostanjeviškega gradu. Čeprav se je to za čas sredi zime zdela kar drzna ideja, jo je vodja Galerije Božidarja Jakca g. Smrekar s svojimi sodelavci podprl in jo pomagal uresničiti. Za goste je zvečer odprl vse razstavne prostore, v grajski kapeli, ki so jo izjemoma za to priložnost ogreli, pa sta imela koncert dva mlada, a priznana umetnika: harfistka Mojca Zlobko in flavtist Cveto Kobal.

Ljubo Božovič je z Galerijo Božidarja Jakca povezan poslovno. Njegova Agencija za varnost je z Janusom iz Kranja postavila varnostni sistem in varuje galerijo zastonj. Niti en obisk na tem kraju, zatrjuje Božovič, pa ni le delovne narave. Vsakič znova je užitek, tako kot je bil že ob začetku spoznavanja vsega razkošja prostorov in bogastva razstavljenih zbirk. To lepoto so želeli ponuditi tudi svojim poslovnim prijateljem in sodelavcem. Od okoli 150 povabljenih se jih je odzvala tretjina. Na koncu niso skrivali navdušenja, da so doživeli ta večer: zlahko glasbo odličnih izvajalcev, likovno bogastvo kostanjeviških zbirk, vse skupaj pa v čisto posebnem vzdušju, ki ga lahko nudi kulturnogodovinsko okolje, ki je bilo za to priložnost svečano razsvetljeno.

Ob odlični postrežbi S. Poloviča in prvega barmana Slovenije je druženje trajalo do pozne večerne ure. Gostje niso skoparili s pohvalami, zaradi njihovega pozitivnega odziva je bil zadovo-

Ljubo Božovič

ljen tudi g. Smrekar, saj je od teh ljudi, ki se jih je tam zbralo lepo število, lahko odvisno tudi bodoče življenje teh objektov.

Očena L. Božoviča dopolnjuje ostale: "Dokazali smo, da so ti prostori tudi za take prireditve. V te objekte že sicer vsi vlagamo, in od nas je odvisno, ali bomo to izkoristili. Mi smo s svojo akcijo dosegli svoj cilj in smo zadovoljni. Mislim, da smo ljudem dali več. Izredno veseli pa bi bili,

če smo na ta način pomagali Galeriji in ljudem, ki se v njej borijo s problemi, da bodo v bodoče deležni več razumevanja gospodarstva, da bo grad zaživel tudi za to vrsto prireditev in tako lažje breedel skozi svoje težave. Če bodo imeli priložnost še komu ponuditi te prostore, bo to uspeh. Mi bomo vanje na tak način zagotovo prihajali še naprej."

Neverjetno se mu zdi, da pravzaprav zelo malo Krčanov ve, koliko je bilo v gradu narejenega zadnjih nekaj let in kakšen kulturni biser imamo v svoji bližini – brez dvoma enega največjih v Sloveniji. Žal pa je razen šole, Lamutovega salona in gradu Kostanjevica popolnoma zanemarjena. Peščica ljudi z ljubeznijo do kulture in umetnosti na svojem področju daje od sebe vse, kar je mogoče, zavore, ki preprečujejo obrat k večji privlačnosti čelga kraja, pa kot da so neresljive.

Morda bodo ljudje, ki so se zbrali tam ob izteku preteklega leta, spoznanje o drugačnih možnostih razširili naprej in našli poti, da temu kulturnemu kraju dajo tisto, kar mu še manjka. Začetni korak je bil storjen, znani mož posavskega bančništva je "kostanjeviški zimski poskus" označil za poduk, kako se da take dogodke organizirati, kako zblížiti kulturo z gospodarstvom in življenjem.

Pihalni orkester

Big band

vabi na

PREDSTAVITEV
CD plošče in avdio kasete

v Kulturni dom Krško
v soboto, 16. januarja 1993 ob 19. uri.

Vstopnice že lahko dobite v Kulturnem domu.

Izid CD plošče in kasete so omogočili:

in:

KULTURNI DOM KRŠKO – OBČINA KRŠKO – DAMJANOVIČ MARKO – SDK KRŠKO – OKREPČEVALNICA JURČEK KRŠKO – PAPIR GRIČ d.o.o. – RUDNIK RJAVEGA PREMOGA SENOVO – CVETLIČARNA KERIN KRŠKO – STEKLARSTVO VUČAJNK DUŠAN LESKOVEC PRI KRŠKEM – MERCATOR-PRESKRBA d.o.o. KRŠKO – SAŠA d.o.o. KRŠKO – AGENCIJA ZA VARNOST d.o.o.

Ivo Antič

Akt kot "avtoportret"

Ivo Antič je pripravil tudi spremno besedo – komentar k aktom, še vedno razstavljenim v galeriji Opus v Krškem, ukvarja se z marsičim, strast pa sta mu študij in risanje stripa in karikature.

Lanska decembrska razstava v Galeriji Opus v Krškem na temo "Akt (v sodobni slovenski umetnosti)" je oživila vprašanja o tej značilni likovnotematski zvrsti. Akt v likovni umetnosti pomeni upodobitev golega človeškega telesa. Pri razmisleku o določenem problemu se kaže najprej vprašati po samem terminu. Beseda "akt" namreč zajema ne navadno širok pojmovni krog: izvira iz latinske besede "actus", ki pomeni dejanje, dejavnost, gibanje, gonjo, spreminjanje, prikazovanje, delo, službo.

Danes beseda "akt" nastopa v glavnem v treh funkcijah: kot oznaka za dejanje, za uradniški

spis in za likovno delo. Potemtakem se je mogoče nekoliko paradoksalno vprašati, kakšno zvezo ima povsem statična likovna upodobitev človeškega telesa z latinsko pojmovno osnovo, ki pomeni gibanje. Mogoče bi bil odgovor nekako v tem smislu: z upodobitvijo človeškega telesa umetnik v določenem smislu "ponovi" božansko dejanje stvaritve človeka v njegovi naradni podobi.

Ker pa je v latinski osnovi tudi pomen spreminjanja, je to mogoče navezati na dejstvo, da razvoj akta v zgodovini umetnosti kaže precejšnjo raznolikost, v določenem smislu celo dramatično dinamičnost. Ta dinamika seveda

ni nekaj naključnega, marveč je globinsko utemeljena, povezana in pogojena z usodnimi razvojnimi, (epohalnimi) premiki v času in prostoru, ki se v umetnosti najbolj razvidno kažejo v obliki različnih umetnostnih ideologij. Zaradi negativnih izkušenj z nekaterimi (političnimi) ideologijami je pojem ideologije dobil nekakšen problematičen prizvok, toda v osnovi ni nič takega, česar bi se bilo treba kakorkoli sramovati, najmanj v umetnosti. Umetnostne ideologije so nekakšna širša mišljenjska opredeljena obzorja, ki posameznim umetniškim praksam podeljujejo določene značilnosti in specifičnosti, v katerih ne kaže iskati zgolj neka zunanja "posilstva", marveč naj bi šlo predvsem za odkrivanje tako rekoč povsem naravnih in logičnih "odsevov" eksistencialnega dogajanja. Tako je npr. Goethe poudarjal, da je vsakega pesnika mogoče bolje spoznati le ob poznavanju njegove dežele; podobno v bistvu velja za slehernega umetnika, seveda z vsemi relativizacijskimi pridržki.

V luči te "naravne določenosti" je zanimivo zasledovati formalni razvoj akta v zgodovini umetnosti. Akt je značilen predvsem za zahodno umetnost, v kulturah daljnega vzhoda je vse do nedavnega veljal za nekaj nedostojnega, barbarskega, ni pa se močneje razvil niti na področjih pravoslavnega krščanstva. Prvi veliki triumf akta predstavlja klasična grška in sploh antična umetnost. Temu je sledil dolg premor krščanske ideološke strogosti, ki je človeško telo obravnavala kot utelešenje greha in eksistencialne bede. Šele v poznem srednjem veku, v kiparstvu romanike in gotike, se znova pojavljajo dokaj shematične in zadržane upodobitve človeškega telesa, pri čemer gre predvsem za like Adama in Eve na cerkvenih portalih. Renesansa je znova odkrila človeka v vsej njegovi naravnosti, do tega pa je pripeljala naslonitev na antične vzore, s pomočjo katerih je znova oživel pojem lepote človeškega telesa. Po baroku, ki je nekakšna kulminacija renesanse s pesimističnimi podtoni, golo človeško telo ni več v tolikšnem ospredju. Po klasiistični umiritvi romantika in realizem vsak po svoje človeka zmanjšujeta in potapljata v širšo naravo in atmosfero. Razlikovanje naravnega in človeškega sveta pod vplivi moderne znanosti in umetnosti daljnovezhodnih kultur se razvidno uveljavi z impresionizmom, ki pomeni uvod v sodobno umetnost 20. stoletja. Za umetnost tega stoletja so značilne najrazličnejše oblike razbijanja sveta in človeškega lika v smislu tako ali drugače radikaliziranega ekspresionizma, s katerim je mogoče zajeti vso, komaj pregledno množico -izmov, ki v bistvu pomenijo en sam silovit ekspresiven krik ogrožene, od lastne notranje pošastnosti ogrožene človečnosti. Zunaj sabloniziranega akademizma, ki je vztrajal na antičnih vzorcih, se tako zgodovina "akta" kaže v treh značilnih likih: v predzgodovinski, naravno ekspresivni, primitivni "Veneri", v klasično grškem Apolonu kot idealnem projektu božansko-človeške sintetične harmonije in v kakšni figuri največjega kiparja 20. stoletja – Henryja Moorea, ki je človeka upodobil kot anonimno, izvoljeno obliko na meji med organskim in neorganskim "ničem". V tem smislu je zgodovina akta mogoče razumeti kot eno od razvojnih poti človekove avto-refleksije. Z nekaj metafizične svobode je možno celo reči, da človek z upodabljanjem svojega telesa išče in raziskuje resnico o sebi, torej svoj "obraz".

Kdo in kako nas vozi v Posavju?!

Zima ima svoje čare in čarovnije. Mednje sodi tudi dejstvo, da pameten in previden voznik raje pusti avto v garaži in se v skladu z vabili ki jih na nas naslavlja mediji množičnega obveščanja, napoti po opravkih z javnimi prometnimi sredstvi. Avtobus ali vlak imata seveda svoje prednosti in pomanjkljivosti, k temu pa se še tu in tam pritihotapi tudi kakšno neljubo presenečenje. Ogorčeni (slučajni) potnik se po takem doživetju včasih zateče pritožiti "na inšpekcijo", kaka malenkost pride tudi do nas, zato smo sklenili, da o vsem tem povprašamo posavskega inšpektorja za cestni promet in žičnice, ing. Darka Medvedca.

Po Medvedčevih besedah je treba razumeti, da se tudi avtobusnim prevoznikom dogaja marsikaj neprijetnega. Bila so leta, ko je socializem kazal svojo humanost tudi s tem, da je napejal avtobusne proge do vseh (tudi) odročnih vasi. Resnične zmožnosti avtobusnih prevoznikov pridejo v kritičnih razmerah na plano in pojavijo se šibke točke. Osnova teh kritičnih točk je bila velika skrb, ki so jo nekoč delovne organizacije posvečale vozačem, ki so bili pri njih zaposleni. Z gospodarsko krizo so usahnili tudi viri sredstev, ki so iz teh podjetij prihajala. Linije so postale nerentabilne, odročni kraji pa zopet izolirani. Žal nič ne kaže, da bi se lahko razmere izboljšale, kvečjemu še huje bo! Denarja prevozniki nimajo in nastali položaj, ko "kupi ropotije" obremenjujejo njihove sklade za vzdrževanje, je tudi njih presenečenje. Vozniki in potniki so seveda žrtve nastalega položaja.

Tako smo ondan bili priče prizoru, ki gotovo ni bil edini. Po

dolgem čakanju pri -20 stopinjah mraza je avtobus le prišel, v njem pa je sedel že napol otrpel voznik in sklepetajoči potniki. Med vožnjo smo ob družnem sklepetanju ugotovili, kaj se je zgodilo, ko je voznik postrgal nekaj ledenih rož z okna, priznal, da levo nogo komaj se čuti, in sem pomislil, da je še sreča, ker zavira in stiska plin z desno. "Njegov" avtobus je že prejšnji dan odpovedal. Končno voz tudi ni več mlad in mraz ga je verjetno dotolkel, v času popravila pa je njegov voznik vestnovozil potnike s tistim, kar so mu porinili v roke, ali kar so v podjetju premgli. Žal pa ne premorejo veliko, ker ponekod že leta ne vlagajo v obnovo voznega parka. Tako se lahko tukajšnjim voznikom in potnikom samo sanja o sodobnih, udobnih, lepih avtobusih, ki so kolikor toliko zavarovani pred vplivom mraza na vse možne sisteme cevk, vzvodov, naprav... Sredstva za vzdrževanje pač samo odvajajo s teh prog, zbirajo jih v centralah podjetij, in te so običaj-

no daleč od Posavja. Še najbližji je sedež Integrala-Brebusa, ostala dva prevoznika, ki ju še lahko srečamo v Posavju, pa sta Izletnik Celje, ki pokriva polovico Posavja, in Gorjanci Novo mesto.

V Posavju obratuje približno 75 avtobusov. Pogosto so si med seboj v laseh, ko v krizi lovijo in prevzemajo potnike po postajališčih drug pred drugim, večino pa imajo na pol prazne avtobuse. Vmes se seveda najde tudi gospod Medvedec kot inšpektor, ki mora pomirjati duhove in požirati očitke o naklonjenosti tej ali oni strani, ali zaradi neučinkovitega dela. Še bolj napeto je enkrat letno na usklajevanju voznih redov. Vozni red pripravi vsak prevoznik izključno v skladu s svojimi potrebami in interesi in za svoje "lovščice". Tam, kjer se interesi stikajo ali prepletajo, že prihaja do hude krvi. Tistemu, ki spremlja stvar od zunaj, se kaj lahko zazdi, da so potniki le postranska stvar in da jim prevozniki krojijo usodo. Zato se tudi ne

kaže čuditi, da so vozači le tisti, ki to morajo biti, ker druge možnosti nimajo. V takih razmerah se boljše tudi ne kaže nadejati. Verjetno bo še lep čas treba počakati, da se bodo prevozniki med seboj domenili za enotno vozovnico, da se bodo dogovorili za povezavo prevozov in se pričeli učinkovito pogovarjati z železnico, da bi oblikovali kakovostno skupno informacijo o voznih redih, možnostih potovanja, da bodo končno (a ne nazadnje!) s ceno in kakovostjo pritegnili čim več potnikov ter s tem razbremenili ceste in parkirišča.

Darko Medvedec pa priznava, da krivde za vse le ne kaže pripisati prevoznikom, ampak imajo svoje "zasluge" pri teh težavah tudi vsi tisti, ki v okviru državne uprave sodelujejo v tej javnoprvozniki verigi. Še veliko dela nas namreč čaka, če bomo hoteli raven javnega prometa približati evropski ravni. Za to pa bo v Posavju zanesljivo treba vzpostaviti takšno tehnološko organizacijo javnega prevoza, ki bo kar najbolj ustrezala potrebam regije. Morda bi si vsi skupaj vendarle morali vzeti za zgled vztrajnost, prizadevnost, iznajdljivost in učinkovitost svojih voznikov, ki v takih pogojih, kakršne imajo, ter v neugodnih zimskih razmerah iz svojih skatel potegnejo kar največ koristi za potnike. ■

Libna — Ob vseh mogočih velikih besedah o varnosti v prometu, uporabi javnih prevoznih sredstev namesto osebnih avtomobilov... moramo doreči še marsikaj, preden bomo dejansko uspeli s takimi zamislimi. Javni prevoz sploh ni tako poceni, kot se zdi, še manj je udoben, saj so prevozna sredstva (vlaki in avtobusi) zastarela in nekatera drži skupaj samo še čudež, poganja pa jih neuničljiva volja njihovih vzdrževalcev, voznikov... Vozni redi so predvsem prilagojeni racionalnosti poslovanja, in ne potnikom, pa še kaj bi se našlo. Tale železniška postaja na primer. Nosi naziv Libna in nanjo gravitirajo prebivalci iz vasi od Pohance do Starega Gradu, kar sploh ni malo. Hišico so postavili krajani s prostovoljnimi delom še v časih povojnega udarništva. Ko je bila progla med Krškimi in Brežicami še del t.i. južne železnice, so tod mimo drveli vlaki skoraj neprekinjeno noč in dan. Sedaj, ko je naša žepna država postala začasno (upajmo) rokav, so postale ponovno moderne zamisli o t.i. intercity in lokalnih linijah. K lokalni liniji sodi lokalna postaja. Ni še tako dolgo, ko je vodstvo železnic grozilo, da bo postajo Libna ukinilo. Potem so se zadovoljili samo s tem, da vlak tu nima postanka po 20. uri in se morajo prebivalci po "svoje" potnike zapeljati v Krško ali Brežice na postajo.

Pa ko bi se dalo vsaj čez dan kolikor toliko udobno zlesti na vlak. Perona ni in ker je pred kratkim nad Libno visela grožnja ukinitve, si očitno nihče ne upa, da bi zanj positnaril. Železnica pa modro molči in vozi dalje po svoje. ■

Jože Dušak

S tekočim računom bomo poslovali brez čekov!

Ljubljanska banka je začela izvajati projekt, ki naj bi v kratkem času pripomogel k bistvenemu zmanjšanju gotovinskega poslovanja občanov. Projekt temelji na izdaji plačilne kartice Ljubljanske banke.

KAJ JE PLAČILNA KARTICA

Plačilna kartica LB je nov bančni instrument, ki lahko ob ustreznih poslovnih politiki (z najstrožjim kriterijem izdajatelja) postane atraktivna in uporabna za stranke in primerna za prodajna mesta.

KDO BODO IMETNIKI PLAČILNIH KARTIC

Načelno lahko imetnik plačilne kartice postane vsakdo, ki ne problematično posluje s tekočim računom LB. Za občane, s katerimi banka sicer že sodeluje, nimajo pa tekočega računa, bo banka odpirala v ta namen posebne "evidenčne tekoče račune". Tako bo imetnik plačilne kartice LB lahko vsak "opravilno sposoben občan", ki se bo zanj zanimal.

Kartico bo možno pridobiti z izpolnitvijo posebnega obrazca, ki bo dostopen na vseh poslovnih

mestih LB. Razdelitev kartic bo potekala po pošti.

IMETNIK IN PLAČILNA KARTICA

Občane verjetno zanima, kaj vse bodo lahko plačevali s plačilno kartico LB in kako bo potekal obračun med banko in prodajnimi mesti.

Z večjimi prodajnimi mesti bo banka sklenila pogodbo o poslovanju s plačilnimi karticami še pred njihovo izdajo. Manjša prodajna mesta, določeno strukturo obrtnikov, privatnih podjetnikov itd. pa bomo vključevali v sistem postopno. Banka jim bo nudila vse tehnične pripomočke, stroške pa definirala v obliki pogodbeno dogovorjene provizije. Takšno prodajno mesto bo označeno s posebno nalepko.

Imetnik plačilne kartice bo dolžan ob plačilu računa le potrditi znesek z lastoročnim podpisom. Banka bo vodila evidenco

plačilnih računov, denar pa bo iz tekočega računa razknjižila enkrat mesečno (8., 18., ali 28. v mesecu). Potrošnje bodo občani lahko na ta način prilagodili planiranemu prejemu osebnih dohodkov. Z izpiskom bodo enkrat mesečno obveščeni o nastalih obveznostih in o skupnem znesku obremenitve na tekočem računu.

LB torej nudi kartico z naslednjimi ugodnostmi:

– Stroške opravljenih nakupov boste lahko plačevali le enkrat mesečno; to pomeni, da vam je pri vsakem nakupu zagotovljen odlog plačila od nekaj dni pa do enega meseca.

– Banka vam zaradi odloženega plačila ne bo zaračunavala nobenih obresti razen v primeru, če bi mesečna inflacija presegla 8 %, ker je poravnavanje obveznosti urejeno na najudobnejši način prek trajnika na tekočem računu; to pomeni, da s plačevanjem

obveznosti za opravljene nakupe ne boste imeli nobenih sitnosti ali dodatnih obveznosti, ker boste lahko sami izbrali dan v mesecu, ko boste poravnali stroške opravljenih nakupov;

– to pomeni možnost izbire med 8., 18. in 28. dnem v mesecu, ko banka opravlja plačila na podlagi trajnih pooblastil na tekočem računu;

– to pa pomeni, da boste lahko plačevanje stroškov idealno prilagodili svojemu plačilnemu dnevu oziroma vsem prihodkom in izdatkom.

ZAHTEVajte OBRAZEC S PRISTOPNO IZJAVO

Prošnjo za izdajo kartice LB, izpolnjeno z vašimi podatki, oddajte v enoti Ljubljanske banke – Posavske banke d.d., Krško, kjer vodimo vaš tekoči račun.

Prej ko boste uredili formalnosti, prej boste lahko začeli poslovati s kartico LB.

In če nimate računa pri nas? Oglasite se v eni izmed naših enot in dogovorili se bomo.

S kartico LB vaš podpis velja kot denar!

Ljubljanska banka
Posavska banka d.d., Krško

Prodaja vstopnic za kopanje in ostalih športno rekreativnih storitev za 1993. leto

Tudi letošnje leto vam v Termah Čatež v predprodaji nudimo MOŽNOST UGODNEJŠEGA NAKUPA VSTOPNIC ZA KOPANJE, ki bodo veljale za tekoče koledarsko leto.

Vstopnice lahko kupite na blagajni pri olimpijskem bazenu, vsak dan med 10. in 18. uro, in sicer od 11. januarja do 28. februarja 1993.

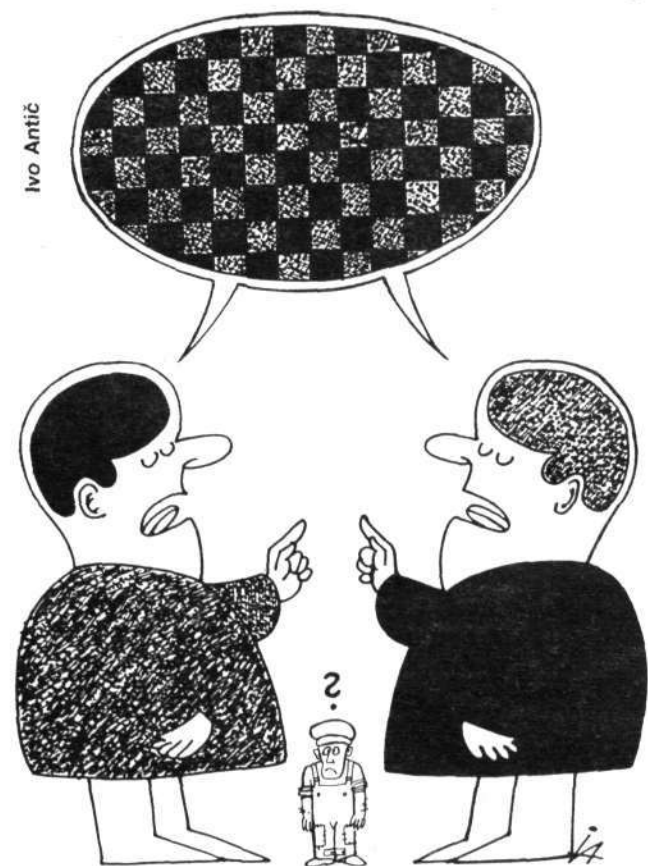
Cena ene vstopnice za kopanje (na Termalni rivieri-zunanjem kopalisku ali v bazenu v Zdraviliškem domu) znaša v predprodaji 200 SIT (pri nakupu 10 ali več vstopnic).

Vstopnice, veljavne za koledarsko leto 92 (sindikalne vstopnice), lahko gosti uporabljajo za kopanje v olimpijskem bazenu ali v bazenu v Zdraviliškem domu do 31. januarja 93.

Ostale cene uporabe fitness studia oz. programov rekreacije:

– fitnessstudio (1 ura)	4 DEM
– fitnessstudio (karnet-10 ur)	31 DEM
– mesečna vstopnica – fitnessstudio	40 DEM
– mesečna vstopnica – fitnessstudio za dijake in študente	25 DEM
– fitnessstudio (1 ura) – kopanje v bazenu v hotelu Terme	7 DEM
– fitnessstudio (1 ura) – uporaba savne (1 ura)	7 DEM
– fitnessstudio (1 ura) – uporaba solarija	7 DEM
– fitnessstudio (1 ura) + vodna masaža	11 DEM

v pričakovanju Vašega obiska Vas lepo pozdravljamo!

Prav tako so v prodaji tudi LETNE VSTOPNICE ZA 1993. LETO:
– LETNA KARTA ZA KOPANJE NA TERMALNI RIVIERI (s katero je lastniku omogočena neomejena uporaba zunanjih bazenov), cena: 160 DEM
– LETNA KARTA ZA IGRANJE TENISA (vključuje uporabo enega tenis igrišča dve uri na teden, izključeni so termini praznikov in teniških turnirjev), cena: 250 DEM
– LETNA KARTA ZA FITNESS STUDIO (vključuje neomejeno uporabo fitness studia), cena 200 DEM.

TERME ČATEŽ d.d.

Z zakonom nad tobak

Ministrstvo za zdravstvo je pripravilo osnutek zakona o omejevanju uporabe tobaknih izdelkov. Z njim naj bi zaščitili nekadilce pred "dejavnostjo" kadilcev in tudi kadilce – tako, da bi zmanjšali potrošnje tobaknih izdelkov in vsebnost škodljivih snovi v njih. Če bo sprejet, bo zakon omejil kajenje v javnih prostorih in na delovnem mestu oziroma dal pravico nekadilcem, da zahtevajo od delodajalca delo v prostorih brez cigaretnega dima. Omejil bo prodajna mesta za tobakne izdelke in prepovedal njih prodajo osebam, mlajšim od 16 let. Prepovedal bo reklamiranje in predpisal obveznost, da proizvajalci opozarjajo kadilce na škodljivost kajenja. Za vse kršitve bodo predpisane precejšnje kazni, na primer 5.000 SIT za tistega, ki bo kadil na prepovedanem kraju.

V pripravo zakona je bila med drugimi vključena tudi Zveza društev nekadilcev Slovenije (ZDNES), ki združuje 8 doslej ustanovljenih društev v Sloveniji, med njimi tudi sevnico. Predsednik sevnicekega društva, dr. Pavle Zagode, pojasnjuje razloge za izdajo takega zakona: "Zakon o zdravstvenem varstvu iz leta 1992 določa dolžnost vsakega posameznika, da skrbi za svoje zdravje in da ne sme ogroziti zdravja drugih. Država pa je dolžna za to ustvariti pogoje, torej sprejeti ustrezno zakonodajo. Mi kot društvo ne želimo delovati vsiljivo, odločitev o prenehanju kajenja je v veliki meri osebna stvar kadilca, ampak če ta živi z nekadilci, potem ni več samo njegova stvar in mu kajenje lahko prepovedujemo. Za to pa moramo imeti zakon in pripravljene osnutek izpolnjuje naša pričakovanja."

Med Slovenci je okoli tretjina kadilcev, med njimi več moških kot žensk. Statistike povedo, da kadilci umirajo 10 let prej kot nekadilci – da o boleznih, povezanih s kajenjem, niti ne govorimo. Prizadevanja za tovrsten zakon kakor tudi dejavnost društev nekadilcev se zato ujemajo z deklaracijo Svetovne zdravstvene organizacije "Zdravje za vse do leta 2000", ki zahteva, da se poraba tobaka zmanjša za polovico, število nekadilcev pa doseže vsaj 80 % prebivalstva. Dokument tudi navaja, da tobak letno povzroči okoli 800 tisoč smrtnih primerov v Evropi in da se ta tendenca zvišuje.

Kakšne možnosti imamo, da to tendenco, ki velja tudi za Slovenijo, preokrenemo v drugo smer in prispevamo k ciljem iz deklaracije? Dr. Zagode: "Zal je za sprejetje tega zakona še vedno premalo zavzetosti, ker je tudi med poslanci veliko število kadilcev, ki jim to omejevanje ugodja ni po volji. Uspeli bomo le, če bomo neprestano prisotni pri odločanju in če bomo imeli v občini in skupščinskih telesih svoje ljudi, ki bodo ta zakon zagovarjali in podprli. Izvajati pa ga bo treba postopno, s pravo mero strpnosti."

Društvo nekadilcev Sevnica

Društvo je bilo ustanovljeno l. 1984 kot tretje v Sloveniji. Število članov niha znotraj 100, članarina je simbolična (letos 200 tolarjev), vključeni so tudi nekdanji kadilci, ki so celo najboljši agitatorji proti kajenju.

Osnovna dejavnost društva je osveščanje ljudi o škodljivosti tobaka. V ta namen zbirajo in razširjajo gradivo, si izmenjujejo informacije z drugimi društvi, po šolah imajo predavanja, enkrat na leto nastopajo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani skupaj z zelenimi ali sami, javnost obveščajo o svoji dejavnosti in o sklepih, sprejetih na občinski in republiški ravni ter republiške prenašajo na občinsko raven. Tajnik društva, ki je to delal, je bil sicer nezadovoljen s svojim propagiranjem, a kljub temu je ne-

Predsednik Društva nekadilcev dr. Pavle Zagode, vodja zbornice zdravstva v sevniciškem Zdravstvenem domu, meni, da bi zdravstveni delavci morali prvi dati zgled. Ministrstvo za zdravstvo želi to doseči s popolno prepovedjo kajenja v zdravstvenih ustanovah, ki naj bi začela veljati približno čez leto dni.

kaj uspeha bilo. Sodelujejo tudi z Rdečim križem. Na dan boja proti kajenju organizirajo posebne aktivnosti po šolah in iz otroških izdelkov se jasno vidi, da si veliko otrok zelo želi, da bi njihovi straši nehali kaditi. Vsak član pa deluje tudi individualno z osebnim zgledom in tako, da poskuša vplivati na okolico, kjer dela, da bi se kajenje omejilo.

V Sevnici je osebno, in to ne le z zgledom, ampak z agitiranjem in različnimi akcijami po šolah največ napravil Janko Blas, ki je tajnik društva. Danilo Pečnik iz Brežic pa je tisti, ki je veliko pripomogel k temu, da se je društvo v Sevnici sploh začelo ustanavljati – v Brežicah očitno niso imeli dovolj zagona in moči, da bi postopek speljali do konca. Tako društva še danes nimajo, želja pa je, da se ustanovi, tako tudi v Krškem in Novem mestu.

V svetu imajo kadilci čedalje manj možnosti, da dobio službo. Zavarovalnice, tudi pri nas, pa kajenje štejejo za rizičnost in kadilcem ne priznavajo popustov, medtem ko nekadilci to možnost imajo. Tudi v sevniciškem društvu so že izdali nekaj potrdil osebam, ki aktivno delujejo za preprečevanje kajenja, in zavarovalnica jim je priznala 10 % popusta.

Nova dejavnost Centra za socialno delo Krško

Verjetno je marsikdo od vas staršev razmišljal, kako bi svojemu otroku nudil čimveč za njegov zdrav osebni razvoj, pri čemer pa ni dovolj zgolj vzpodbuda pri učenju in vključitev otroka v izvenšolske prostotčasne aktivnosti. Ravno zato Center za socialno delo Krško uvaja nove oblike dela z otroki in mladostniki.

Odločitev za skupinsko obravnavanje otrok je v bistvu posledica spoznanja, da postaja naša družba vse bolj skupinsko orientirana. Posameznik je v svojem življenju vpet in vključen v različne skupine, od družine, vrstnikov, sodelavcev... in ravno to ga lahko bogati, sproža pri njem motnje in ga zdravi.

Odločili smo se za skupinsko delo z otroki v starosti od 10 do 12 let, ki so zelo občutljiva leta v razvoju, saj se v tem obdobju otrok počasi prične spreminjati v mladostnika. Ta razvoj prinaša splet sprememb, ki jih najbolj opazajo starši. Marsikdaj ne znajo več ravnati z otrokom, ne najdejo pravih odgovorov na njegova vprašanja in oblike vedenja. Sodelovanje otroka v vodeni skupini vnaša v življenje otroka nove možnosti in izkušnje. V skupini otrok odkriva svoje interese in sposobnosti, pridobiva nova znanja. Skupina mu nudi

poleg opore, supporta, tudi veliko priložnosti za doživljanje uspehov, potrditev, nastavlja ogledalo njegovi podobi ter ga uči spoštovati sebe in druge. Skupina omogoča ustvarjanje najrazličnejših medosebnih odnosov in razreševanje konfliktov.

In kaj se v skupini dogaja? S pomočjo socialnih iger se otroci učijo pogovarjati, izražati svoja čustva, postajati strpnější do sebe in drugih, učijo se premagovati stiske in težave.

V skupinah bomo gojili različne igralne, likovne, glasbene, estetske, družabne, športno-rekreativne, raziskovalne, ustvarjalne (pantomima, igranje vlog, dramatizacija...) dejavnosti. Tudi izleti so v programu. Tudi vsaka interakcijska igra je vsebinsko sestavljena tako, da otrok pred vsako igro dobi ustrezno informacijo o vzgojnem smotru ter jasna navodila o poteku posamezne igre. Po vsaki igri sledi "faza

ovrednotenja" oz. faza razmišljanja o svojih izkušnjah. Otroku ima tako možnost, da sam izrazi svoje izkušnje ter jih poskuša razumeti tudi s postavljanjem vprašanj samemu sebi. Vodja skupine pa otroku daje tudi vzpodbudo za povezovalne izkušnje pri igri z življenjsko vsakdanjostjo.

S skupinskim delom smo začeli v začetku decembra '92. Trenutno v Centru za socialno delo Krško delujejo tri igralno-terapevtske skupine. Srečujemo se enkrat tedensko v popoldanskem času po dve šolski uri. Moderatori skupin smo strokovni delavci in zunanji sodelavci Centra, ki se enkrat mesečno udeležujemo tudi strokovne supervizije pod vodstvom mag. dipl. psih. A. Kobolt iz Pedagoške fakultete v Ljubljani. V skupinskem delu z otroki nastaja neka nova kvaliteta: učenje drug od drugega. Zato vabimo vse vas, ki imate kakršnekoli izkušnje z likovno, glasbeno, športno, raziskovalno animacijo, da se nam kdaj pa kdaj tudi pridružite in obogatite našo skupino s svojimi idejami.

Marina N. Rabzej,
CSD Krško

Namere posavskih osmošolcev za vpis v šolsko leto 1993/94

Že vrsto let spremljamo osmošolce z anketo o izbiri poklica, katere osnovni namen je, da vzpodbudimo učence k resnejšemu razmišljanju, "kam in kako" po osnovni šoli. Mnogokrat pa osmošolci potrebuje individualno pomoč pri izbiri poklice pot, zato je anketa dobra podlaga za pogovor z njimi.

Glede na to, da anketo apliciramo na celotni generaciji, ki zaključuje osnovnošolsko obveznost, nam podatki služijo tudi za analitično obdelavo namer. Tako smo v pomoč učencem, njihovim staršem, svetovalnim delavcem in poklicnim poverjenikom pripravili analizo namer.

GENERACIJA posavskih osmošolcev šteje 900 učencev (Brežice 296, Krško 346, Sevnica 258), kar je v primerjavi z lanskim letom za slab razred več. Seveda pa moramo upoštevati še učence v nižjih razredih, ki zaključujejo osnovnošolsko obveznost (le-teh je letos 94), čeprav jih večina namerava še eno leto obiskovati osnovno šolo.

Skoraj 12 % učencev je bilo ob aplikaciji ankete še **NEOPREDELJENIH** (odgovora še ne vem). Podrobnejša analiza teh odgovorov je pokazala, da se na določenih osnovnih šolah kar polovica učencev ni opredelila za nobeno šolo oz. poklic, kar je verjetno tudi posledica pomanjkanja tovrstnih informacij. Zato priporočamo tem učencem, da si pridobijo informacije o šolah, poklicih... iz knjig, ki jih je v zadnjem času izdal Zavod za šolstvo RS (npr. Srednješolski poklici), prav tako pa čimprej razgovor s poverjenikom PU ali poklicnim svetovalcem Zavoda za zaposlovanje.

STRUKTURA NAMER GLEDJE NA STOPNJO IZOBRAŽEVANJA kaže, da se 63 % osmošolcev namerava vključiti v štiriletno srednje šole, dobra tretjina v triletno poklicne šole, ostali pa v dvoletne programe. Preseneča nas relativno majhen odstotek namer za **ŠOLANJE V DOMAČI REGIJI**, saj se je za programe, ki se izvajajo v Posavju, odločilo le 43 % oz. 350 anketiranih učencev, čeprav bo razpisanih predvidoma 690 mest. Ostalih 57 % učencev se namerava šolati v Celju, Novem mestu, Ljubljani, Mariboru.

Primerjava letošnjih in lanskih razmer kaže, da ni bistvenih sprememb glede interesa za šolanje v posameznih programih oz. poklicih na posavskih šolah. Tako lahko z veliko verjetnostjo pričakujemo, se posebno z upoštevanjem več kot 100 ob anketiranih neopredeljenih učencev, večje število prijav na brežiški srednji šoli (predvsem v programu gimnazija) in na drugi strani manjše zanimanje za kovinarstvo in strojništvo (ta pojav ni prisoten samo v Posavju, ampak v slovenskem merilu), pa tudi za tekstilne poklice, čeprav je za izvajanje slednjih na sevniciški tekstilni šoli potrebno dodati, da se precej učenk prijavi iz drugih regij (Zasavje, Celje) ter je tako vpis dokaj usklajen z razpisnimi kapacitetami.

Kateri poklici osmošolce najbolj privlačijo oz. za katere so se v največji meri opredelili?

V štiriletnih šolah:

1. gimnazijski maturant
2. ekonomski tehnik
3. policist
4. elektronik elektrotehnik
5. strojni tehnik
6. gostinski tehnik
7. modni oblikovalec
8. zdravstveni tehnik

Namere po srednjih šolah posavske regije:

GIMNAZIJA IN EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA BREŽICE

predviden razpis št. oddel. 93/94	namer letos	namer lani	
prodajalec	2	41	42
ekonomski tehnik	3	66	63
gimnazijski maturant	4	157	146
SKUPAJ	9	264	251
(270 mest)			

SREDNJA ŠOLA KRŠKO

predviden razpis št. oddel. 93/94	namer letos	namer lani	
obdelovalec kovin	1	5	8
oblikovalec kovin	2	1	4
preoblikovalec kovin	2	5	4
elektrikar elektronik	2	15	19
strojni tehnik	2	15	6
elektrotehnik elek.	2	28	26
SKUPAJ	9	69	67
(330 mest)			

SREDNJA TEKSTILNA ŠOLA SEVNICA

predviden razpis št. oddel. 93/94	namer letos	namer lani	
pomožna šivilja	1	2	9
šivilja – krojač	2	15	18
SKUPAJ	3	17	27
(90 mest)			

V triletnih šolah:

1. prodajalec
2. avtomehanic
3. frizer
4. mizar
5. šivilja
6. elektrikar elek.
7. natakar
8. kuhar

ZAKJUČNE MISLI

Namere osmošolcev so dokaj dober pokazatelj izobraževalnih želja učencev, zato bi bilo koristno, da

se upoštevajo tudi pri oblikovanju vpisnih mest. Smiselno so tiste korekcije šolske mreže, ki bodo v prid mladim, da bo njihovo izobraževanje čim ustrežnejše in v pretež-

ni meri usklajen z njihovimi interesi.

Osmošolci naj še enkrat pretehtajo svoje poklicne namere, presodijo svoje delovne in učne navade in na podlagi dodatnih informacij po željenih poklicih pretehtajo, ali je njihova izbira poklicne poti in s tem poklicnega cilja pravilna. Tisti, s katerimi se lahko posvetujejo, so starši, znanci, šolski svetovalni delavci in poklicni svetovalci na zavodih za zaposlovanje.

Andrej Mihelin

Uspešen seminar "Osnove podjetništva za srednješolce"

Republiški zavod za zaposlovanje, območna enota Sevnica je v sodelovanju s podjetjem KIN Sevnica organiziral v zadnjih dneh decembra za učence zaključnih letnikov srednjih šol dvodnevni seminar o podjetništvu. Namen seminarja je bil seznaniti četrtošolce z osnovami podjetništva ter jih usmeriti tudi v podjetniško razmišljanje.

Na podlagi obvestila preko srednjih šol Posavja, Celja in Novega mesta ter preko medijev se je za seminar prijaviilo 170 četrtošolcev, večina iz posavske regije, 15 pa je bilo učencev s stalnim bivališčem v celjski ali novomeški regiji. Največ prijavljenih je bilo gimnazijcev in ekonomskih tehnikov, sledijo pa elektrotehnik in strojni tehnik.

Dejanska udeležba na seminarju je bila nekoliko manjša od števila prijavljenih, tako se je oba dneva seminarja udeležilo 115 učencev, ki so poslušali naslednje vsebine: – kaj je podjetništvo, kako podjetniško razmišljati, – teamsko delo, motivacija, sposobnosti, ki so potrebne za razvoj poslovne dejavnosti, – kje dobiti pomoč pri razvijanju podjetniških idej.

– trženje v malem podjetju, marketing in ekonomska propaganda,

– kaj mora mladi podjetnik vedeti o poslovnem trženju,

– formalno pravne oblike uresničevanja podjetniških zamisli,

Na zaključku so slušatelji s pomočjo vprašalnika ocenjevali posamezne vsebinske in formalne vidike seminarja. Analiza odgovorov je pokazala, da so bili s programom zadovoljni, da so pridobili dodatno znanje s področja podjetništva, večina si je pridobila interes po dodatnem spoznavanju tega področja, prav tako pa so bili zadovoljni s predavatelji. Tudi mnenje slednjih je bilo pozitivno, izhajajoč iz ocene, pridobljene na osnovi pozornega in aktivnega sodelovanja slušateljev.

Med predlogi udeležencev je največ takih, ki bi želeli še več podobnih, predvsem pa bolj poglobljenih obravnav posameznih tem in povsem praktičnih oblik dela, kjer bi v večji meri prišla do izraza njihova kreativnost.

Na osnovi teh prvih izkušenj in predlogov se bo zavod za zaposlovanje, seveda v okviru finančnih možnosti, tudi v bodoče od-

ločil oganizirati takšne in podobne seminarje o podjetništvu. Prav tako pa razmišljamo o nadgradnji omenjenega seminarja za srednješolce, kjer bi udeleženci v obliki podjetniške delavnice osvojeno znanje tudi praktično uporabili.

Toni Koren, dipl. psih.
v.d. direktorja

Na kratko iz Učnega centra Cerklje ob Krki

Obisk – Tik pred koncem lanskega leta si je Učni center v Cerkljah ob Krki in tamkajšnje letališče ogledalo preko sto osnovnošolcev s senovske in leskovske osnovne šole. – sg

Ekskurzija – Večja skupina vojakov je 7. januarja opravila celodnevno strokovno ekskurzijo, v okviru katere so si ogledali tudi steklaro z muzejem v Rogaški Slatini, Pokrajinski muzej v Celju in ostanke celjskega gradu, v brestaniškem gradu pa še zbirko, posvečeno slovenskemu izgnanstvu. – sg

3. je odšla – Ob koncu lanskega leta se je v Učnem centru Cerklje ob Krki izteklo usposabljanje III. generacije vojakov. Odšli so na 2. fazo usposabljanja v bojne enote. Pred zaključkom njihovega tukajšnjega programa so organizirali še dve prireditvi. V kulturnem domu so 23. decembra počastili dan samostojnosti Republike Slovenije, božič in novo leto, v programu pa so sodelovali učenci OŠ Cerklje, pevski zbor Planina ter vojniki iz učnih centrov Cerklje ob Krki in Ptuj. – sg

Najboljši v 3. – Na posebni slovesnosti, ki je bila 30. decembra 1992, pa so proglasili najboljše vojakove in strelce III. generacije. **Najboljši strelci v učnih vodih III. generacije** so bili: Edin Hasanagić, Matjaž Vindiš, Jože Miketič, Janez Vidic, Matjaž Drame, Nenad Mitič, Davorin Šelekar in Stanislav Pelko. Vsi so prejeli listino s priznanjem in srebrno vrstico. **Najboljša strelica v učnih četah** sta bila Boštjan Bervar in Aleksander Plevnik, ki sta prejela listino in zlato vrstico. **Najboljši vojniki v učnih vodih** so bili: Peter Šket, Nenad Mitič, Davorin Šelekar, Sandi Rampre, David Kukec, Boštjan Bervar, Saša Milojevič in Miroslav Djuranovič. V znak priznanja so prejeli listino in srebrni znak TO in nagrado: en prosti dan. **Najboljša vojaka v učnih vodih** sta bila Matjaž Drame in Boštjan Božič. Kot priznanje sta prejela listino, zlati znak TO, knjigo s posvetilom poveljnika UC in pravico do dveh prostih dnevov. – sg

Napredovanja – Poveljnik Učnega centra Cerklje ob Krki Vasilije Maraš je v imenu načelnika RS TO podpisan pod odredbo, s katero so v **čim poddesetnika** napredovali naslednji vojniki III. generacije: Bojan Rupar, Peter Šket, Nenad Mitič, Sandi Rampre, David Kukec, Boštjan Bervar, Davorin Šelekar, Saša Milojevič, Miroslav Djuranovič, Matjaž Drame in Boštjan Božič. – sg

"Nevidodunum" – V devetih mesecih, odkar obstaja 210. učni center Cerklje, je skozi njegova vrata vstopilo 643 vojakov. Od skupnega števila nabornikov so jih v različnih fazah usposabljanja zaradi zdravstvenih in psihiatrijskih razlogov odpustili 17. Vsi ostali

Na senovski osnovni šoli se učitelji in učenci lotijo marsičesa. Tako jim lahko hitro zmanjka različne opreme, ki pride prav pri vsakršnem delu. Zato so se odločili, da si pomagajo s prireditvijo. (Foto: T. P.)

Prošnja za sponzorstvo

Iz Osnovne šole XIV. divizije na Senovem smo prejeli naslednje pismo in prošnjo, naj ga objavimo:

Delavci in učenci OŠ XIV. divizije Senovo smo razočarani nad opremljenostjo naše šole. Sredstva, namenjena nabavi učil v osnovnih šolah, so tako skromna, da vse bolj zaostajamo za merili sodobne opremljenosti. Ne želimo biti zadnji, ampak se hočemo približati bolj opremljenim šolam, da bomo lahko izvajali kakovosten pouk. Zato smo se odločili, da organiziramo javno dobrodelno kulturno prireditev z naslovom "Za sodobnejšo šolo". Popestrili bomo kulturno življenje v našem kraju, denar, pridobljen z vstopnino ali sponzorstvom, pa bomo namenili za nakup videokamere, ozvočenja za prireditve, računalnika za knjižnico...

Želja in potreba je še veliko, volje do dela tudi. Učenci komaj čakajo, da bodo opremo koristno uporabili. Z izvajalci kulturnega programa (Stanka Macur, Pihalni orkester Senovo, Folklorna skupina Senovo, Brodniki, Foxy, Brestaniški oktet, Miran Kozole) smo se dogovorili za brezplačen nastop, s čimer so nam omogočili uresničitev zamisli.

Vas pa prosimo za finančno podporo naši prireditvi. S tem boste omogočili učencem sodobnejši način življenja in dela v šoli, oni pa bodo svoje znanje prenesli na svoja bodoča delovna mesta. Zato upamo, da naša prošnja ne bo zaman. Če se boste odločili za pomoč, nam svoj prispevek nakažite do 22. januarja na ŠKUD OŠ XIV. divizije Senovo, ŽR št. 51600-603-30047. Če nam boste nakazali sredstva v višini 100 DEM, si boste s tem pridobili pravico do reklamnega oglasa na prireditvi, če pa bo ta vsota 200 DEM, bo vaš logotip na plakatu za prireditev. Še bolj veseli bomo, če se boste odločili kar za nakup ustrezne opreme.

Prisrčen pozdrav do srečanja na prireditvi, ki bo 13. februarja ob 19. uri.

Organizatorji, učitelji na senovski osnovni šoli, se bodo pri večini možnih dajalcev podpore oglašili osebno, nekaterim bodo poslali le pisno vabilo, upajo pa, da bo vsaj nekoliko pomagala tudi objava v Našem glasu. Glede na to, da se za različne športne prireditve (pa ne, da bi kdo hotel podcenjevati njihov pomen!), ki so bolj trenutnega pomena, vedno najde dovolj sponzorjev, na senovski šoli upajo, da bodo imeli razumevanje tudi za njihov cilj.

T. P.

**Branku
Naraglavu
v spomin**

30. decembra 1992 je nesrečno ugasnilo mlado življenje 21-letnega Branku Naraglava, člana Kajak-kanu kluba Krško. Bil je eden tekmovalcev mlajše generacije in je na domačih tekmovanjih uspešno zastopal barve našega kluba. Že v rani mladosti je vžljubil Savo in ob njej doživljal razposajene otroške igre. Tu se je srečal s člani našega kluba. Občudoval je nasmejane fante v čolnih in se jim kasneje pridružil. Prišel je v treningi in tekmovanji. Ko je dobil lasten čoln, pa se je njegova vnema še podvojila.

Ni silil v ospredje. Bil je bolj tih in miren, znal pa je biti vztrajen in je zato dosegal lepe uspehe. V klubu je bil priljubljen pri svojih vrstnikih in tudi med sta-

rejšimi člani. Rad je pomagal v pripravah, na tekmah in drugih organiziranih prireditvah. Vedno je bil prisoten, vedno marljiv in dosleden.

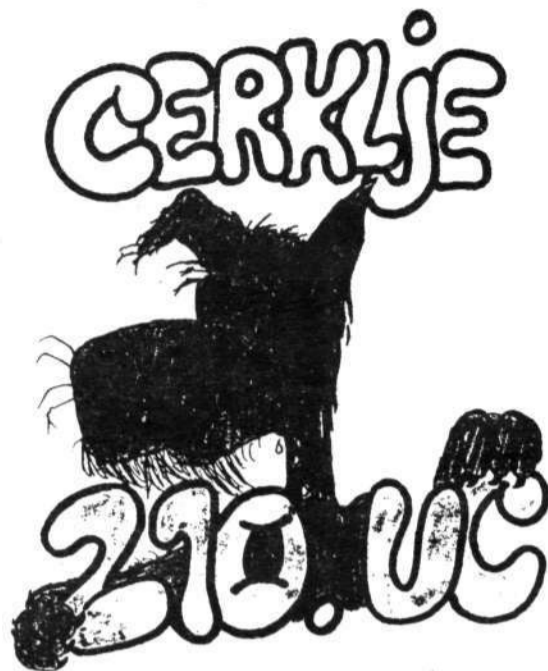
Z njim smo izgubili mladega, perspektivnega tekmovalca. V klubu je nastala vrzel, ki jo bomo le težko zapolnili. Iskreno nam je žal izgube, ki je toliko bolj boleča, ker je preminil mlad, z vsem nedoživetim življenjem pred seboj. Pogrešali ga bomo povsod in se ga spominjali z vseh tekmovanj in srečanj, kjer je sodeloval. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu.

Vsem njegovim žalujočim v imenu vseh članov kluba izrekamo iskreno sožalje.

Kajak-kanu klub Krško

GLASILO 210. UČNEGA CENTRA CERKLJE OB KRKI

NEVIDODUNUM

Leto 1, številka 1, generacija 3

so bili po uspešnem usposabljanju premeščeni v bojne enote.

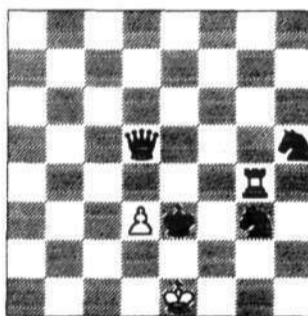
To je poročilo, ki nosi naslov "Kako smo izpolnili nalogo" in je objavljeno v prvi številki glasila 210. učnega centra Cerklje ob Krki. Ob robu ima natisnjeno ime "Nevidodunum" (ki je bil sprva vojaška postaja Rimljanov in se je šele nato razvil v trgovsko naselbino), napisali in izdali pa so ga vojniki tretje generacije in zaposleni v tem učnem centru. Spremo besedo prvi številki je napisal poveljnik učnega centra Vasilije Maraš, sicer pa najdemo na 40 straneh glasila zapise o delu in življenju v tej ustanovi, opise športnih in rekreativnih dejavnosti, prispevke (utrinke) "civilnih" novinarjev o Teritorialni obrambi, pričevanja o bojih za suverenost Slovenije, drobce iz zgodovine Cerkelj in Brežic, nekaj osebnih vtisov gojencev centra, vrsto živahnih karikatur in ilustracij...

ŠAHOVSKI KOTIČEK

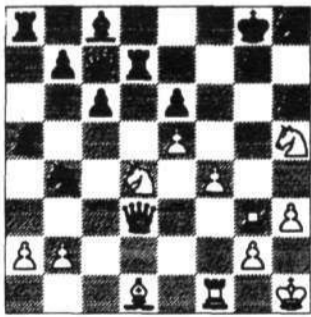
Za bistré glave

Spoštovani ljubitelji šaha! Ob zaključku koledarskega leta 1992 smo ugotovili zmagovalce in jim razdelili nagrade. Začenjamo nov krog reševanja šahovskih problemov. Upoštevali smo vaše pripombe in tokrat naloge zastavili po različnih težavnostnih stopnjah. Pri reševanju vam želimo veliko zabave in dobrih idej. Pa še to: odslej vam bo zastavljal probleme v Našem glasu **mednarodni mojster Zvonimir Meštrovič**. Za tokrat vam je izbral naslednje naloge:

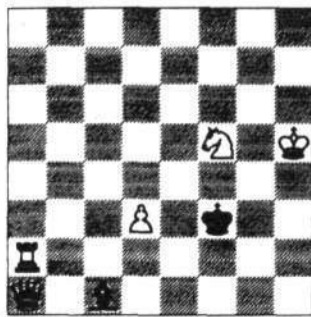
3. mat v dveh potezah

1. mat v štirih potezah

2. mat v dveh potezah

Rešitve iz prejšnje številke

1. Dc6+ - Kc6, 2. Se5+ - Ke5, 3. Sd3+ - Kd4, 4. Kd2 - Te8, 5. c3+

1. Tf5 - Kf5, 2. g4+ - Kg4, 3. Kg2. S to potezo beli ulovi nevarnega kmeta na g2.

Končni vrstni red za leto 1992:

12 točk Aleš Volčanšek
10 točk Želimir Pavlovič
6 točk Rade Cerovina
4 točke Toni Kos
2 točki Vlado Rokvič

Aleš Volčanšek dobi komplet knjig Strategija in taktika, Želimir Pavlovič knjigo Praktične končnice in Rade Cerovina knjigo Matni udar. Podelitev nagrad bo na konferenci ŠK Krško.

Krški šahisti so se prebili

Ko smo lani oktobra napovedovali prodor krškega šahovskega kluba iz druge v prvo tekmovalno ligo, se je marsikomu taka samozavest zdela nesmiselna. Na račun ambicioznih načrtov je moral predsednik tega kluba, Hilmija Ahmatovič, požreti marsikatero pikro in tudi vodenja ekipe si ni upal nihče prevzeti, tako da je ta nevhvaležna naloga ostala kar v njegovih rokah. Očitno pa so Hilmijevi načrti vendarle bili povsem stvarni in je vedel, s čim razpolaga.

Pred začetkom tekmovanj v drugi jakostni ligi je namreč krški klub svoje vrste okreplil z igralci, ki so doma v okolici Krškega, ki pa predstavljajo samo kakovostno smetano posavskih šahistov. To so Marjan Božič, amaterski državni prvak '92, Toni Kos, prvak Posavja in najmočnejši mladinec v drugi slovenski ligi, Smiljana Jurečič, zanesljivo prva dama posavsko-zasavskega šaha ("Med Litijo in Dobovo boljše ni!" se pridruža Hilmija.) in Andrej Cerjak, ki sodi med peterico najboljših v Posavju. Četverica naštetih igralcev je predstavljala ogroditeljno krške ekipe, v kateri sta uspešno našla svoje mesto še člana - debitanta Aleš Volčanšek in zelo borbeni Tomaž Žnidaršič. Pri tem ne kaže zanemariti še vloge Marjana Ruparja, ki smo ga že pred začetkom druge lige predstavili kot legendo tukajšnjega šaha. V odločilnem dvoboju s Sevniciani je na prvi deski premagal najboljšega med nasprotniki iz Sevnice, mojstrskega kandidata Povšeta. Skupni izkupiček krške ekipe je bila zmaga v dvobojih z vsemi ekipami, medtem ko so zmagali v 76,6 odstotka posamičnih partij. Naslednja, drugovrstična ekipa (iz Sevnice), je zbrala za celih 18 odstotkov manj, kar pomeni, da si je nabrala "prednost" šestih čistih porazov. Nobeni drugi ekipi v drugi ligi tudi ni uspelo pobrati tako prepričljive zmage, kot so jo dvakrat izborili Krčani: šahiste Prama in Sevnice so premagali z rezultatom 5,5 : 0,5. Po besedah

Ahmatoviča njihovemu moštvu tudi v nobenem trenutku ni trda predla in jim ni grozil poraz v nobenem izmed dvobojev. K temu sta nedvomno prispevala tudi brezpogojna disciplina in zmagovito vzdušje, ki so ga uspeli ustvariti med igralci. Zlasti za slednje ima velike zasluge pomočnik trenerja Rade Cerovina, ki igralcev ni nikoli pustil samih in ki je tudi pomagal načrtovati strategijo nastopov na posameznih dvobojih. Organizacijske naloge sta vodstvu ekipe pomagala opravljati še Tomaž Žnidaršič, ki zna med drugim vedno poiskati pravo besedo za soigralca, in Marjan Božič. Priznati kaže se to, da krški šahisti še nikoli niso bili deležni take finančne pomoči kot letos, ko so lahko igralcem zagotovili vsaj osnovne pogoje (hrana, prevoz, sodniki, prostor...), za kar pa gre zasluga krškemu sekretariatu za družbene dejavnosti.

Krčani seveda že načrtujejo svoje nastope v prvi šahovski ligi, ki se bo sicer začela šele oktobra, a vsekakor imajo namen svoje mesto med najboljšimi vsaj obdržati, če že ne izboljšati. Zavedajo se, da to ne bo lahko, zato so priprave že pričeli. V svoje vrste so vključili trenerja in (verjetno) igralca Zvonka Meštroviča, mednarodnega mojstra, ki je že treniral celo vrsto znanih šahistov, tudi Predraga Nikolića, ki je bil pred leti med desetimi najboljšimi šahisti na svetu. Zvonko Meštrovič je prišel v Slovenijo iz Sarajeva, s konvojem Slovencev,

Njegovi starši so namreč Slovenci, doma z Rake, trenutno pa živi pri svojih na Črešnjicah pri Cerkljah in je pripravljen pomagati krškemu šahovskemu klubu.

Vsekakor pa je treba poudariti, da so časi soocialističnega idealizma mimo in da bo ob sedanjih kadrovskih zmogljivostih krški šahovski klub sicer lahko napredoval vse do vrha, za kar ima realne možnosti, vendar samo z ustreznim materialnim zaledjem. To pomeni hud boj za denar in za sponzorje. Dobra uvrstitev krških šahistov na državni ravni bo gotovo odvisna od denarja, tistemu, ki ga bo prispeval (tudi kot sponzor), pa bo prinesla tudi nekaj slave in reklame. Zakaj se končno po dolgem času ne bi Krško proslavilo tudi s kako dobro uvrstitvijo v (na primer) šahu, in ne samo z umirajočim gospodarstvom ali z vso ostalo (neslavno) nakopičeno problematiko?!

V Brežicah Krčani najboljši

V Brežicah je bil 26. decembra šahovski turnir. Krčani so na njem zasedli kar štiri prva mesta. Razvrstitev so naslednje: največ točk (12,0) in prvo mesto je zasedel mednarodni mojster Zvonimir Meštrovič, drugi (10,0 točk) je bil Andrej Cerjak, tretji Toni Kos (9,5 točke) in četrti (8,0) Marjan Božič. Vsi so iz krškega šahovskega kluba. Peti je bil Sevnčan Toni Kranjec (8,5), šesti Novomeščan Marjan Kastelic (8,0), sedmi Brežičan Igor Šitnik (7,5), osmi Tomislav Bartakovič (7,5) iz Samobora, deveti Bojan Smerdel (7,5) iz Sevnice in deseti Milan Lesjak (7,5) iz Celja.

Foto: L. Potočnik

Kolesarji v Master teamu že vadijo

Kolesarsko društvo Master team iz Krškega je na pobudo občanov (staršev) in članov društva sredi decembra sklicalo sestanek tehnične komisije in ustanovilo tekmovalno sekcijo. V zelo kratkem času se je v društvo

včlanilo že deset tekmovalcev, od tega kar osem pionirjev in dva mlajša mladince. Pod nadzorom predsednika tehnične komisije Vinka Kerina in trenerjev Alojza Podbrščka in Milana Oštirja je tekmovalna ekipa 15. decembra

Planinsko novo leto

Skupina planincev, članov PD Bohor, ki je že nekaj časa osumljena, da družno kroži po slovenskih gorah (pisali smo tudi že o njihovem pohodu na Triglav in o njihovem trudu pri urejanju koč na Bohorju), se je odločila, da bo tudi letos silvestrovala aktivno. Po pol sedmi zvečer so se zbrali pred planinsko sobo na Senovem ter se odpravili na Bohor. V prijetni, vendar precej hladni noči so se lepo razgibali. V sproščenem vzdušju so s skupino mladink in mladincev iz Ljubljane nazdravili novemu letu. V skladu z navado, ki velja ob takih priložnostih, so si zaželeli "dober pogled in trden klin".

Jutranji mraz ob vrnitvi je potem preprečil tudi "naselitev" neljubih gostov, ki jim zavistneži pravijo "maček", in ob slovesu je bilo iz vseh grl slišati: "Pa prihodnje leto zopet!".

Šahovski klub Krško vabi vse svoje člane, simpatizerje in ljubitelje te starodavne kraljevske igre na

volilno konferenco kluba,

ki bo v petek, 15. januarja '93 ob 18. uri v zasebni sobi gostilne Murko v Krškem.

Dogovorili se bomo o oživiljanju šaha na območju celotne občine Krško, od Kostanjevice do Koprivnice, o možnostih za zagotovitev stalnega prostora za tekmovanja in treninge; podelili bomo nagrade najuspešnejšim reševalcem šahovskih problemov...

Vabljeni!

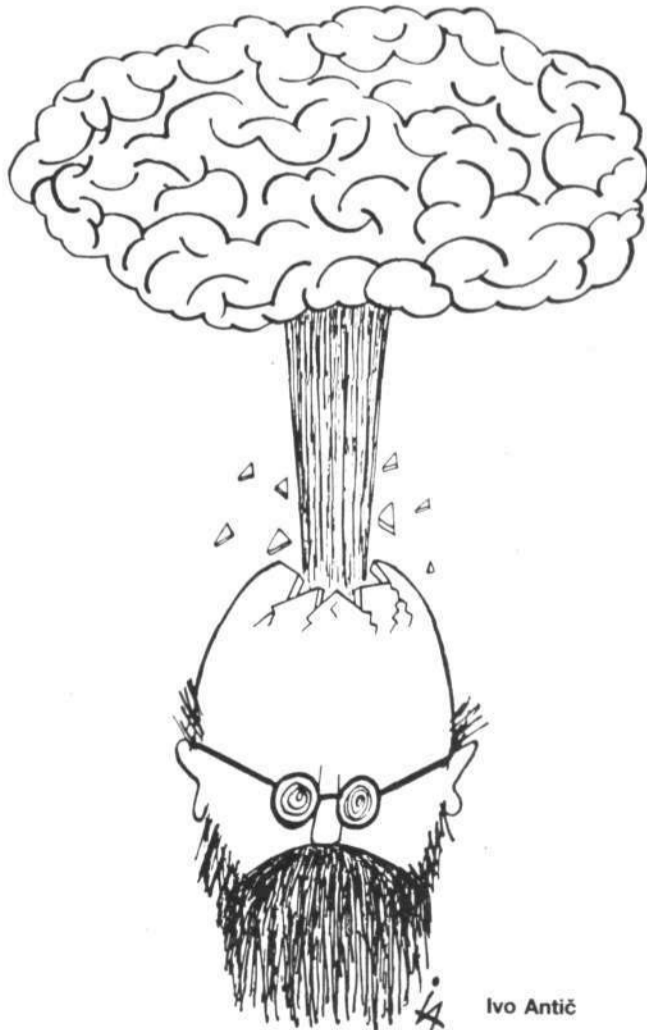
Prvi skupni nastop Posavje ima samostojno šahovsko zvezo

Posavskim šahistom, ki so bili dolga leta vključeni v zasavsko šahovsko zvezo, se je preteklo leto uresničila želja: v letu 1992 je nastala samostojna šahovska zveza Posavja, njen predsednik pa je postal Ludvik Cvirn iz ŠK Milana Majcna iz Sevnice. Šahisti si želijo, da bi se v tej smeri organizirale tudi vse druge možne institucije.

Šahovska zveza Posavja se je 10. januarja udeležila prvega ekipnega prvenstva regionalnih šahovskih zvez v Postojni, na katerem je nastopilo 9 regionalnih ekip. Posavje so zastopali: Zvo-

nimir Meštrovič, Martin Povše, mojstrski kandidat, Toni Kos, mojstrski kandidat, Cerjak, Božič, Kranjec, Mesojedec, Žnidaršič, Smerdel, Smiljana Jurečič, Andrej Grile, Ahmatovič, vsi prvokategorniki, Ivan Levičar, Polona Kunšek, Robi Volčanšek, drugokategorniki, in Mojca Grile, Alenka Radej, Lidija Vinčler, tretjekategorniki. Posavci so z desetimi točkami zasedli 4. mesto. Zmagala je Štajerska, druga je bila Ljubljana in tretja Notranjska.

J. Blas, A. Božič

Ivo Antič

Poročilo o delovanju NEK

DECEMBER 1992

Po podatkih NE Krško je elektrarna ob 100-odstotni razpoložljivosti in 100-odstotni izkoriščenosti decembra proizvedla 462.600 MWh električne energije (neto). Izračunani prirastek temperature Save je bil pod dovoljenimi 3 stopinjami Celzija: največji je znašal 2,29 stopinje,

pričela zimske treninge v telovadnici. Vodstvo društva je k sodelovanju povabilo tudi gospo Zdenko Divjak kot psihologinjo.

V društvu pravijo, da se bodo kljub finančnim problemom (saj nimajo sponzorja) s podporo staršev udeležili vseh večjih tekmovanj v Sloveniji, rekreativni kolesarji pa vseh maratonov v Sloveniji in nekaterih v Avstriji in Italiji.

Letos bodo poskušali izvesti naslednje prireditve: prvi kolesarski maraton "Krško '93", kolesarski sejem (v marcu) in prvo dirko z gorskimi kolesi (MTB) v Sevnici - s pomočjo pokroviteljev in članov iz Sevnice.

V društvu, ki šteje že preko 40 članov, upajo, da bodo v letu '93 našli sponzorja in tako vsi skupaj prispevali k razvoju kolesarstva v krški občini in Posavju.

Za KD Master team (sedež: Gubčeva 3, Čučnik): Dušan Čučnik, predsednik

predsednik združenja oziroma konjereje na Koroškem, smo si ogledali rejo toplokrvnih konj, predstavljena sta bila dva žrebca, ki plemenita polovico vseh kobil omenjene pasme na tem področju. Zelo zanimivo je bilo videti žrebca hanoveranca, ki je sila mirnega temperamenta, ta lastnost je dominantna in jo prenaša tudi na svoje potomce.

Nazadnje smo si na kmetiji g. Milerja v kraju Gurt ogledali rejo plemenskih kobil noriške pasme, prav tako tudi državnega žrebca omenjene pasme fuksa. Kmetija redi 14 plemenskih kobil, poleg tega še 14 krav dojilj, pokriva pa 11 ha njivskih površin, 22 ha travnikov in pašnikov ter 50 ha gozda. Kmetija je v celoti mehanizirana, opremljena s celotno linijo za spravilo krme in obdelavo zemlje, na njej delajo trije ljudje, oče, žena in sin. Po kratki predstavitvi kmetije se je vnela globoka razprava, od kod takšna intenzivnost, ekonomičnost in produktivnost kmetije, naši rejci so spraševali, kako je možno vse to narediti, odgovor je bil kratek in jasn: kadar se dela, se dela tudi ponoči.

Na koncu strokovnega dela nas je pot peljala še na krajši nakup in razgovor o

kmečki zadrugi Pliberk. Zadruga in njeno dejavnost oziroma zadružništvo na tem delu Koroške nam je predstavil predsednik upravnega odbora g. Ludvik Gorton. Povedal je, da so imeli ob ustanavljanju zadruga prav tako probleme, toda s pridnim in vestnim delom se da vse doseči. Veliko je bilo vprašanj, a na koncu je povedal: "Če ustanavljate zadrugo, oziroma se greste organizirano zadružništvo, morata biti izpolnjena dva pogoja: pošteni delavci, ki bodo delali v zadrugi, in pošteni zadružniki." Povedal je tudi, da je bodočnost razvoja kmetijstva v ustanavljanju kmetijskih zborov na določenih regijah oziroma področjih, ki naj bi skrbele za razvoj kmetijstva.

Družabni del naše ekskurzije smo končali v kmečkem turizmu Šentanel, kjer so rejci Posavja izmenjali praktične izkušnje pri reji konj ter se поблиže spoznali med seboj. Ekskurzije se je udeležilo 108 rejcev iz vseh treh občin, njihova želja je bila, da bi takšne oziroma podobne ekskurzije še organizirali in si na ta način tudi pridobivali novo znanje, ki ga bodo lahko s pridom uporabljali na svojih kmetijah.

Kmetijski svetovalec
Jože Kramar, ing. agr.

IZMETHIJSKI NASVETI KMETIJSKI NASVETI

OPRAVILA NA VRTU V JANUARJU

• Če imamo na vrtu zasipnico, iz nje pobiramo korene in gomolje, potem jo dobro zadelamo, sicer lahko mraz poškoduje korenček in rdečo peso.

• Če predvidevamo, da bo še bolj zmrzovalo, potem iz tunelov in zasipnice vzamemo nekoliko več rastlin in jih shranimo za teden ali dva.

• Listni in brstični ohrovt porabimo že v januarju, bolje je, če ga zložimo skupaj, ker se brstički bolje ohranijo, kot če nanje pade sneg in zmrznejo.

• Različne dišavnice, kot sta npr. timijan in drobnjak, posadimo v cvetlične lončke in postopoma obrgavamo listje.

• V januarju gojimo na okenski polici vrtno krešo ali kreši primešamo gorčično seme. Seme sejemo vedno v svežo zemljo, ker kreša izredno slabo raste, če jo dvakrat zapored sejemo v isto zemljo. Kupimo zemljo za lončnice in jo damo v plitve posode ali celo

krožnik nekaj cm na debelo. Seme posejemo zelo na gosto in ga pokrijemo z zemljo 2 cm visoko. Ko kreša zraste do 6 cm visoko, nam še enkrat razvije liste. Če hočemo imeti ves čas svežo krešo za dodatek k sirčku ali okras na obloženih kruhkih, potem sejemo v tedenskih zamikih.

• Različna semena: grah, fižol, deteljo ali pšenico je mogoče nakaliti, kar predvsem priporočamo v makrobiotični prehrani.

• Če imamo veliko hlevskega gnoja, potem lahko zaprto gredo z njim polnimo že v januarju, da bomo lahko prve setve opravili čim prej.

– Naredimo še načrt pridelovanja in nakupimo seme, orodja in gnojila.

NA OKENSKI POLICI

Sobne, okenske in balkonske rastline počivajo.

Ivo Antič

Zato imamo z njimi le malo dela. Vsak teden pa jih moramo vseeno pogledati. Zalivamo jih samo takrat, kadar so resnično suhe, in to zgodaj zjutraj, da se do večera osušijo, če smo jih zmočili. Sproti pa odstranjujemo vse odmrle liste, da ne gnijejo okrog rastlin.

Če še nismo očistili gomoljev gladiol, kan in drugih gomoljnic, je zdaj čas, da to opravimo. Gomolj očistimo zemlje, ki se je do sedaj že dobro osušila. Očistimo pa tudi suhe korenine. Nato gomolje potresemo z insekticidnim prahom za uši. Te se rade pojavijo, čim bodo na spomlad gomolji začeli odganjati.

Zdaj je tudi čas, da prelistamo kakšno knjigo in si osvežimo spomin, v kakšno zemljo posadimo posamezne rastline. Ker je zemlja vse bolj draga, jo bomo raje sami pripravili.

Grmovnice počivajo, mi pa jih kljub temu ne smemo povsem pozabiti. Če pa rastline niso pod snegom in je zelo mrzlo, jih moramo zalivati. To velja za vse zimske rastline, ki imajo liste tudi pozimi. Takšni so rododendroni in lorivokvci.

V hudi zimi lahko mnoge rastline pozebejo. Posebno nevarno je za tiste, ki smo jih posadili jeseni in se še niso mogle dobro vrasti.

Svetovalka za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti:
Branka Radej-Koren, ing. agr.

Kako zoper neučinkovito delo skupščin!?

Dandanašnji sploh ni redek pojav, da je kateri od zborov marsikatero občinske skupščine nesklepčen, ali pa da je cela skupščina v blokadi zaradi nesklepčnosti, ki jo povzročata obstrukcija ali pa kaj drugega. Nekaj takega se je očitno dogajalo v Novi Gorici, zato so tamkajšnji poslanci predlagali, naj skupščina pošlje pobudo državnemu zboru Slovenije za sprejem **ustavnega zakona o ukinitvi zbora združenega dela, ali celo o ukinitvi vseh treh skupščinskih zborov in ustanovitvi enodomnih občinskih skupščin.** Tretja možna rešitev, ki so jo novogoriški poslanci predlagali, predvideva, da naj bi državni zbor sprejel zakon o odpravi dosedanjih skupščin in ustanovitvi občinskih svetov, kot jih imajo v sosednji Italiji. Zanje bi seveda morali pripraviti volitve, in to še pred uresničenjem načrtovanih sprememb lokalne samouprave. Sprejetje sklepa o teh predlogih je novogoriški skupščini sicer preprečila nesklepčnost enega izmed zborov, mi pa smo vseeno poprosili funkcionarje in poslance v posavskih skupščinah, da povedo svoje mnenje o teh zamislih. Skozi anketo so, kot boste sami videli, projicirali ne le vsak svoje stališče, ampak tudi stanje v "svojih" skupščinah.

Breda Mijović, predsednica SO Sevnica: "Čas za take ukrepe še ni dozorel, so pa verjetno težnje po občinah zelo različne, glede na njihove dosedanje izkušnje. Če se je tak predlog pojavil v Novi Gorici, imajo tam očitno težave z delovanjem skupščine. Lažje bi razumela, če bi predlagali eno rešitev, ker pa so se pojavile kar tri možnosti, očitno rešujejo težave s sklepčnostjo v vseh treh zborih. Sevniška skupščina težav s sklepčnostjo nima, po volitvah smo bili nesklepčni le enkrat, in še to v času dopustov. Stranke delujejo konstruktivno, ni obstrukcij, smo pa delo naše skupščine v tem mandatu spremenili in kljub trem zborom delujemo enodomo: sklicujemo skupne seje vseh treh zborov, vsi trije obravnavajo problematiko in glasujejo o njej skupno, le sklepčnost ugotavljamo ločeno. Morda pomaga tudi to, da smo pred volitvami zmanjšali število članov v posameznih skupščinskih zborih na trikrat po 14 in taka skupina v prehodnem obdobju lažje dela.

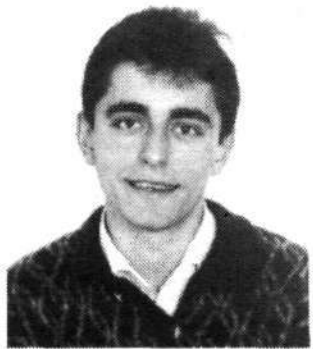
To je naša povsem interna poročila, ki se obnese, zato ne vidim vzrokov za spremembe pred sprejetjem zakona o lokalni samoupravi. Videli bomo tudi, kakšne bodo reakcije v državnem zboru: ena taka pobuda sploh še ne pomeni, da bo tematika uvrščena na dnevni red. V preteklih letih smo jih mi dali že veliko, pa ni bilo iz tega nič. Treba pa bo ob reorganizaciji vsekakor spremeniti statute občin, ali kako jih bomo že imenovali."

Peter Zorčič, delegat v SO Brežice: "Pozdravljam pobudo, da bi, če je to možno, z aktom sedanje skupščine s tremi zbori pretvorili v enodomo telesa, nisem pa za ukinitve. Treba bi bilo le zagotoviti sklepčnost. Mislim, da je še dokaj zadev, ki jih imajo občine v svoji kompetenci, in prav je, da jih imajo še naprej. Če pa naj bo tako, ni dovolj samo

vlada. Poleg mora biti v občini še neko telo, ki vodi politiko. Gre v bistvu za iste vsebine, ki jih že imamo. Ne moremo kar tako spremeniti ustavnih določil v zvezi s kompetenco občine, še enkrat pa trdim, da bi bilo prav, če bi občinske skupščine postale enodomne. Po drugi strani sem prepričan, da niti tri občine v Sloveniji ne delujejo po enakem ključu in ponekod se sestajajo prepogosto, druge obravnava preveč problemov vlada sama... Vsekakor mora nekdo skrbeti za nekakšno letno generalno politiko v šolstvu in ostali infrastrukturi.

Tam, kjer so težave s sklepčnostjo, je edina rešitev enodoma skupščina. Njeno delo mora biti čim bolj racionalno, kompetence naj si deli z vlado, vprašanje pa je, kaj bo po uveljavitvi nove lokalne samouprave. Taka reorganizacija se mi sedaj ne zdi smiselna, čeprav ni nepotrebna. Imamo pač veliko nujnejših nalog, na voljo so skromna sredstva, ki jih je treba plasirati v oživiljanje gospodarstva. Reorganizacija lokalne samouprave bo draga (elaborati, delitve...), rezultati pa bodo vidni šele čez čas. Če jo bomo opravili preveč na hitro, bodo tudi njeni rezultati dvomljivi in naložba lahko postane nesmiselna."

Tomaž Petan, delegat v SO Krško: "Idea se mi zdi dobra in predlogi umestni. Vendar pa ta anahronizem traja že od sprejetja nove ustave, zato si mislim, da gre za predloge določenih strank, ki so jim volitve '92 mogoče prinesle uspeh in upajo, da bi ga morda lahko prenesle tudi v občine. Morda tam še nimajo oblasti urejene po svoje. Če je tako stanje trajalo leto dni, naj traja še eno leto. Vprašanje namreč je, kakšni naj bi bili ti občinski sveti, kdo jih bo volil. Že samo v razpravah o tem bi izgubili več mesecev do uskladitve o tem, kakšna naj bo volilna baza za občinske svete.

Zadeva bi gotovo povzročila nove, dodatne stroške, ki jih ne bi priporočil, zato bi bilo bolje počakati na zakonsko preoblikovanje lokalne samouprave. To pa naj bo sprejeto čim prej. Za razbitje občin, ki ga bo prinesla nova lokalna samouprava, bomo verjetno vsi, urediti pa ga je treba tako, kot je dorekla večina. O številu novih občin pa ne bi govoril. O tem naj se opredeli praktično."

Teodor Oršanič, predsednik SO Brežice: "S to idejo in s problemi, ki so jo sprožili, sem seznanjen in vem, da je težava s sklepčnostjo marsikje, od Ljubljane naprej. To so novi pojavi, ki jih prej ni bilo. Verjetno je tak način izražanja demokracije prešel v občine po zgledih iz republiške skupščine in verjetno je to vplivalo na zmanjšanje občutka za odgovornost pri delegatih.

To je delni vzrok, delni pa je v tem, da so nekateri posamezniki zamenjali svojo volilno bazo, da v bistvu nimajo več mandata. Ker ni avtomatizma, po katerem bi moral na mesto takega poslanca priti po številu dobljenih glasov naslednji na listi, bi morali organizirati nadomestne volitve za cele občine, kar pa je predrago in nesmiselno (verjetno) zanjem letu našega mandata.

Delno so na tak položaj vplivale tudi stranke: medstrankarsko dogovarjanje v začetku verjetno ni bilo ustrezno, saj se je treba navaditi tudi na usklajevanje. Cilj ni obstrukcija, ampak opravljeno delo. Obstrukcija je nedemokratska, ker vnaprej onemogoča glasovanje in konfrontacijo idej. Brez usklajevanja, argumentacije, konfrontacije in glasovanja pa demokracije ni. Naloga novih poslancev bo še bolj odgovorna. V novogoriški ideji ne vidim rešitve. Vsak posameznik pa mora imeti možnost, da pove svoje mnenje, ki lahko za nekatere tudi ni sprejemljivo. To je demokracija, je pa treba pri tem očitno pravico mero in spoštovanje sogovornikov. Raven kulture v obnašanju mora ostati ustrežna. Zato se tudi pri nas ogibamo osebnih konfrontacij, ker to ne vodi nikamor.

Gre bolj za novo ime, ljudje in odgovornosti pa bodo ostali isti. Za to bi šlo ogromno časa, vse skupaj bi bila huda improvizacija, saj nimamo zakonskih podlag, treba bi bilo veliko časa za prepričevanje in pogajanje, v tem bi nam potekel mandat. Zato je bolje, da opravimo svoje naloge. Kadarkoli je bilo treba, je brežiška skupščina delala zelo dobro, opravili smo vse, kar je bilo potrebno. Včasih nam ponagaja tudi čudna koincidenca dogodkov, ki nam resnično povzročijo probleme z udeležbo. DPZ je bil dvakrat nesklepčen, a tudi za spremembo same sebe mora biti skupščina najprej sklepčna. Sem za pravni red in prihodnje rešitve samouprave in uprave je treba resno urediti po normalni poti, dolgoročno in brez časovne stiske."

Franc Jenič, član IS SO Krško s pooblastili predsednika, ki mu je prenehal mandat: "V letošnjem letu je naša skupščina pričela delovati dobro in ne vidim potrebe po spremembah. Drugače bi seveda bilo, če bi ponovno trčili ob nesklepčnost in bi morali iskati druge rešitve. Šest mesecev lanske blokade je bila dolga doba in k sreči so sedaj delegati ugotovili, da obstajajo tudi druge teme razen 25. seje. Če bo šlo delo tako naprej, prehodnih rešitev ne potrebujemo in ne zdi se mi smiselno prehitovati, dokler ne bo ustreznih zakonskih rešitev. Krška skupščina in njen izvršni svet imata že tako dovolj dela: izvoliti moramo novega mandatarja, nov izvršni svet, upravni odbor Sklada stavbnih zemljišč... Najnujnejše delo pa smo k sreči že opravili."

Ciril Kolešnik, predsednik IS SO Brežice: "Tega predloga novogoriške skupščine od podrobnosti ne poznam in ne znam si

predstavljati, kako naj bi ga uresničili. V Brežicah čakamo na zakona o lokalni samoupravi in državni upravi. Ko bosta sprejeta, se bomo v skladu z njima tudi preoblikovali. Sicer pa imamo v naši občini povsem dovolj razvojnih problemov in to, kako imamo pri tem organizirano skupščino, pri vsem skupaj sploh ni pomembno. Če smo vsi iskreno za reševanje teh problemov, potem se sedaj s preorganiziranjem niti nimamo časa ukvarjati. S tem se verjetno ukvarjajo tam, kjer nimajo drugih težav, medtem ko imamo mi dovolj vsebinskih nalog, zato bomo mirno počakali, da državni zbor prinese ustrezno zakonsko rešitev. Itak bo to verjetno že letos."

Tone Koren, delegat v SO Sevnica: "Sevniška skupščina problemov s sklepčnostjo nima. Je pa predlog Novogoričanov vsekakor vreden razmisleka in morda je umesten. Zlasti če upoštevamo predvideno vlogo nove občine. V vsakem primeru pa je na sejah potrebno zagotoviti prisotnost delegatov, ali kako jim bo že ime, toliko naj jih bo, da bodo vsi interesi prisotni. Vloga nove občine je še precej nedefinirana in sedaj kaj spreminjati ni smiselno. Bolj se zavzemam za to, da tak predlog upoštevamo ob spremembi organiziranosti lokalne samouprave."

Miran Resnik, podpredsednik SO Krško, zadolžen za gospodarstvo, na katerega je predsednik SO prenesel pooblastila v

času svojega dopusta: "Najprej se mi je ta zamisel zdela pametna, a če gledamo skozi reorganizacijo občin (lokalna samouprava), ki nas itak čaka, in bližajoče se volitve, ki bodo jeseni, sem bolj za to, da ostanemo pri starem. Za tak poseg bi bilo treba pripraviti nove volitve, zanje najti denar, uspeh pa pri delu verjetno ne bi bil boljši, kot je bil doslej. Vsekakor sem pa za enodomni parlament."

Marjan Kurmik, predsednik IS SO Sevnica: "Sklepčnost pri nas doslej sploh ni bila problem. Ves čas so skupščinski zbori delovali kot enoten, skupen organ in notranja delitev nam ni povzročala problemov. Po mojem mnenju pa ne bi bilo nič hudega, če bi občinski skupščinam dali zakonsko možnost, da se z ustreznim odlokom preimenujejo. Tam, kjer probleme imajo, jih nimajo zaradi organizacije skupščine in njenega imena, ampak zato, ker so problemi v ljudeh in njihovih stališčih."

Javni nastop glasbene šole

Foto: Črt Čargo

Učenci krške Glasbene šole so imeli v tem šolskem letu že devet inter-nih produkcij, na katerih je nastopilo okoli 200 učencev. V sredo, 20. januarja ob 18. uri pa bodo imeli tisti bolj izurjeni med njimi še javni nastop. V krškem Kultur-nem domu se bodo predstavili solisti na vseh instrumentih, ki jih poučujejo v šoli, komorne skupine, harmonikarski orkester in tudi simfonični orkester, ki mu bo to prva javna predstavitev. Vodstvo Glasbene šole prisrčno vabi k obisku te prirreditve!